

Overdrachtsdocument 2022

Inhoudsopgave

1 Inleiding	5
2 Samenvatting	7
3 Werkwijze ambtelijk apparaat	13
4 Trends en ontwikkelingen	19
4.1 Bestuur en samenspel	21
4.2 Demografische ontwikkelingen.....	23
4.3 Van ondersteuning naar economisch herstel	25
4.4 De toekomstgerichte inclusieve gemeente.....	27
4.5 Complexe uitdagingen in het veiligheidsdomein	29
4.6 Een tekort aan ruimte en woningen	31
4.7 Naar een toekomstbestendig mobiliteitssysteem	33
4.8 Duurzaamheidstransitie	35
4.9 Gevolgen van de Covid-19 pandemie	39
5 Samenvatting programma's	41
5.1 Programma 0 Bestuur en dienstverlening	41
5.2 Programma 1 Veiligheid en handhaving	45
5.3 Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	47
5.4 Programma 3 Economie en citymarketing.....	51
5.5 Programma 4 Onderwijs	53
5.6 Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en groen	57
5.7 Programma 6 Sociaal domein	61
5.8 Programma 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	65
5.9 Programma 8 Ruimtelijke ordening, bouwen en wonen	67
5.10 Overzicht Overhead.....	69
6 Financiën	73
7 Effecten Regeerakkoord	83

1 Inleiding

Aanleiding en functie overdrachtsdocument

Het is een goede gewoonte geworden dat de gemeenteraad van Maassluis een overdrachtsdocument maakt voor de nieuwe raad die aan de slag gaat na de gemeenteraadsverkiezing. Het overdrachtsdocument heeft als belangrijkste doel de nieuwe raad een zo goed mogelijke start te geven en de continuïteit van het gemeentebestuur te bevorderen.

Dit keer is gekozen voor een overdrachtsdocument opgesteld door de ambtelijke organisatie met als doel een onafhankelijk beleidsinhoudelijk document op te maken.

Eenzijds laat het document zien wat de belangrijke trends en ontwikkelingen zijn die op gemeenten afkomen en hoe de gemeente Maassluis zich op deze trends en ontwikkelingen (heeft) voorbereid.

Anderzijds biedt het een overzicht van de huidige programma's en de belangrijkste projecten die daarop lopen.

Tot slot geeft het document inzicht in de financiële situatie van de gemeente Maassluis en laat het zien wat het regeerakkoord voor Maassluis betekent.

Het overdrachtsdocument is voor alle raadsleden zodat zij kunnen starten vanuit dezelfde informatiepositie. Daarnaast is het van belang dat de nieuwe coalitie snel een inhoudelijke start kan maken. De inbreng vanuit dit overdrachtsdocument moet worden beschouwd als het neutraal faciliteren van dat proces. Het is aan de gemeenteraad en het nieuwe college om de inhoudelijke koers voor de komende tijd te bepalen.

Om al meteen in het eerste jaar aan de doelstellingen van de nieuwe coalitie te kunnen werken is het ambtelijke advies om – waar mogelijk - een aantal inhoudelijke punten al in de begroting van 2023 te verwerken. Dit kan wanneer het proces van de coalitieonderhandelingen rond half mei 2022 is afgerond. Het nieuwe collegeprogramma gaat dan meteen deel uitmaken van de begrotingscyclus, via de Kadernota en de behandeling daarvan in juni 2022. Of deze planning haalbaar gaat zijn is natuurlijk de vraag en zal mede afhangen van de duidelijkheid in de gemaakte keuzes tijdens het coalitieproces.

Met het bieden van inzicht in een aantal ontwikkelingen die op ons afkomen en het overzicht op de financiële situatie, kan het overdrachtsdocument gebruikt worden om tot een werkbaar en toekomstbestendig coalitieakkoord te komen.

Opgemerkt wordt dat het overdrachtsdocument een technisch en neutraal document is. Er worden geen (politieke) keuzes gemaakt of standpunten ingenomen. Het document heeft uitsluitend tot doel de leden van de nieuwe gemeenteraad te informeren en een bijdrage te leveren aan de keuzes die voor de komende vier jaar gemaakt moeten worden.

Leeswijzer

Het overdrachtsdocument begint met een samenvatting. Aan de hand van de hoofdstukindeling wordt inzicht gegeven in de onderwerpen waar de gemeenteraad van Maassluis de komende periode mee te maken krijgt c.q. besluiten over moet nemen.

Na de samenvatting volgt in hoofdstuk 3 informatie over het ambtelijk apparaat, de werkwijze en ontwikkelingen daarvan.

Hoofdstuk 4 geeft een beeld van trends en ontwikkelingen die op de maatschappij en op Maassluis afkomen. Ook wordt aangegeven hoe Maassluis zich op deze ontwikkelingen (heeft) voorbereid.

Hoofdstuk 5 is een samenvatting van de programma's zoals deze de afgelopen 4 jaar hebben gefungeerd. In dit hoofdstuk wordt aan de hand van de programma-indeling van de gemeentebegroting inzicht gegeven in talloze zaken die op dit moment binnen de gemeente Maassluis spelen en de komende periode gaan spelen. De aandachtspunten uit de programma's zijn verzameld in de samenvatting van dit document. Verder sluit ieder onderdeel af met een overzicht van de kaderstellende documenten die zijn voorzien van een link naar de desbetreffende internetpagina.

Hoofdstukken 6 en 7 geven inzicht in de financiële positie van de gemeente en de effecten van het regeerakkoord.

2 Samenvatting

Dit overdrachtsdocument geeft inzicht in de trends en ontwikkelingen die op de gemeente afkomen. Het laat zien op welke ontwikkelingen geanticipeerd wordt en hoe dat gebeurt. Verder geeft dit document een overzicht van de zaken waarmee de gemeente zich tijdens de nog lopende programmastructuur bezig houdt. Deze trajecten lopen in beginsel nog door in de nieuwe coalitieperiode.

Het is echter aan het nieuwe college om in het nieuwe coalitieakkoord de speerpunten voor de komende vier jaar te bepalen.

Deze samenvatting volgt de hoofdstukindeling van het overdrachtsdocument.

Hoofdstuk 3 Werkwijze ambtelijk apparaat

Aandachtspunten:

- De relatie tussen overheid en bewoners verandert, het is aan de gemeentelijke organisatie mee te veranderen.
- De organisatie is in ontwikkeling: vraagstukken worden integraal, vanuit meerdere vakrichtingen, aangepakt. Medewerkers krijgen meer verantwoordelijk en de kans hun talenten te ontwikkelen.
- Hybride werken is de nieuwe norm. Medewerkers werken thuis als dat kan en zijn er op kantoor als het nodig is. Het werken in de stad zelf bevordert de samenwerking met onze inwoners.
- De focus ligt op een betere dienstverlening aan bewoners.
- De kwaliteit van het werk staat onder druk. Van de medewerkers wordt meer gevraagd dan er geleverd kan worden. Opdracht gestuurd werken moet de kwaliteit op peil houden. Eerst met elkaar de doelen, randvoorwaarden en planning helder formuleren en dan aan de slag. Belangrijk is dat iedereen daarbij zijn eigen rol kent. Ook wordt het strategisch vermogen van de organisatie versterkt zodat de gemeente proactief kan reageren op trends en ontwikkelingen.
- Met een uitvoeringsplan de uitvoerbaarheid van het nieuwe coalitieakkoord vergroten.
- De krapte op de arbeidsmarkt maakt dat vacatures niet snel worden ingevuld. Een hogere werkdruk en meer ziekteverzuim liggen daardoor op de loer.
- De huisvesting heeft aandacht nodig. Het stadhuis en de panden van Stadsbedrijf en Stroomopwaarts zijn behoorlijk op leeftijd. Daarnaast is de verhuizing van VraagRaak naar het stadhuis in voorbereiding.

Hoofdstuk 4 Trends en ontwikkelingen

4.1 Bestuur en samenspel

Aandachtspunten:

- De vraagstukken die op ons afkomen zijn complex en vaak steeds ingewikkelder. Desalniettemin staat voorop dat er rekening gehouden moet worden met de menselijke maat.
- Financiering schiet altijd te kort daarom is het noodzakelijk regionaal vraagstukken op te pakken en ook sectoroverstijgend samen te werken.

4.2 Demografische ontwikkelingen

Aandachtspunten:

- De bevolking groeit, maar de vergrijzing neemt toe en daarmee neemt de beroepsbevolking af.
- Vergrijzing vraagt om goede voorzieningen en zorg voor ouderen.
- Stroomopwaarts zet zich in om ook onbenut arbeidspotentieel te benutten.

4.3 Van ondersteuning naar economisch herstel

Aandachtspunten:

- Nationaal en internationaal is de aandacht aan het verschuiven van ondersteuning van het bedrijfsleven naar herstel van de gevolgen van de coronacrisis. Het herstel dient in het teken te staan van de transitie naar een groene, duurzame, digitale en inclusieve economie.
- Daarin gaat het om het meer en beter benutten en toepassen van bestaande kennis en het ontwikkelen van nieuwe diensten en producten.
- Daarnaast dient de veerkracht van de lokale en regionale economie vergroot te worden door te investeren in de wendbaarheid en weerbaarheid van werknemers, permanente educatie, een grotere arbeidsmobiliteit.

4.4 De toekomstgerichte inclusieve gemeente

Aandachtspunten:

- Kansongelijkheid ontstaat al op jonge leeftijd. Het vraagt daarom integrale aandacht vanuit diverse aandachtsvelden: ((jeugd) gezondheidszorg, onderwijs, volkshuisvesting, werk en inkomen, WMO, integratie. Het programma 'leven lang ontwikkelen' sluit hierbij aan.
- De toename van 80 plus, het langer zelfstandig wonen en mensen met dementie gaan extra aandacht en beslag leggen op de WMO.
- Vernieuwingen/ transformatie in het sociaal domein (herijking subsidies) zijn punten van aandacht. Er zal meer een beroep gedaan worden op het voorliggende veld, de sociale basis.
- De migratie van arbeidsmigranten en vluchtelingen zorgen mede voor de groei van het inwonertal. Naast de woningvoorraad zal er aandacht moeten zijn voor integratie en participatie van deze nieuwe inwoners.

4.5 Uitdagingen veiligheidsdomein steeds complexer

Aandachtspunten:

- Ondernijning een groot maatschappelijk probleem is. De aanpak vergt een lange adem waarbij ingezet wordt op het terugdringen van de internationale rol van Nederland op de drugsmarkt, het versterken van de strafrechtketen, maar ook op een sociaal-preventieve aanpak en het wegnemen van de voedingsbodem voor ondernijning in de samenleving.
- Het bevorderen van veiligheid en het tegengaan van overlast en criminaliteit zijn niet enkel een justitiële aangelegenheid is. Het zorg- en veiligheidsdomein zijn namelijk sterk met elkaar verbonden. Er is een grote overlap tussen de doelgroepen van beide domeinen, waarbij het vaak gaat om kwetsbare personen met een opeenstapeling van problemen met een zorg- en veiligheidscomponenten.

4.6 Een tekort aan ruimte en woningen

Aandachtspunten:

- Tekort aan woningen is enorm.
- Het is zaak slimmer om te gaan met de beschikbare ruimte. Menging van functies, volgtijdelijk en meervoudig gebruik, intensivering van gebruik zijn daarbij mogelijke oplossingen.
- De kloof tussen goede en slechte wijken groeide het afgelopen decennium in veel steden. Er wordt daarom weer gepleit voor een wijkenaanpak (met kenmerken als integraal, sectoroverstijgend, partijen verbindend en een combinatie van lange termijn oplossingen met quick wins). In Maassluis is dit al opgepakt in Burgemeesterswijk en Sluispolder-West.

4.7. Naar een toekomstbestendig mobiliteitssysteem

Aandachtspunten:

- De opgave voor de korte en lange termijn is het verbeteren van de samenhang tussen verstedelijking, infrastructuur en mobiliteit op met name lokaal en regionale schaal.
- In een toekomstbestendig mobiliteitssysteem staat de gebruiker centraal en is de impact op de leefomgeving minimaal.
- Het mobiliteitsbeleid dient erop gericht te zijn om meerdere maatschappelijke doelen (nabijheid van werk en voorzieningen, sociale cohesie, versterking economische structuur, het creëren van gelijke kansen, het vergroten van de leefbaarheid) te realiseren en niet het reduceren van bijvoorbeeld de lengtes van de files.
- Een brede integrale aanpak van de mobiliteitsopgaven, in relatie met duurzame gebiedsontwikkelingen, stelt hoge eisen aan de ambtelijke organisatie en vaardigheden (qua inhoud en proces, van beleid naar uitvoering, sectoroverstijgend, maatwerk per gebied én kennis van zaken).

4.8. Duurzaamheidstransitie

Aandachtspunten:

- Het moge duidelijk zijn dat het 2 voor twaalf is voor wat betreft de noodzakelijkheid van in gang zetten van de duurzaamheidstransitie
- Het tempo om huishoudens van het gas af te halen, verminderen van CO2 uitstoot en bevorderen van circulaire economie, moet omhoog.
- De klassieke ruimtelijke opgaven (stedelijke ontwikkeling, mobiliteit, natuur en landschap, ruimtelijke economie) moeten regionaal verbonden worden met de duurzaamheidstransities (klimaatadaptatie, energietransitie, landbouwtransitie en circulaire economie).

4.9 Gevolgen van de COVID-19 pandemie

Aandachtspunten:

- De gevolgen van de pandemie zullen op alle leefgebieden invloed hebben: jeugd, gezondheid, verenigingsleven, ondernemers, kansongelijkheid etc etc.
- Dit vraagt extra inzet van de overheid wat weer tot extra druk op de gemeentelijke organisatie zal leiden.

Hoofdstuk 5 Samenvatting programma's

In dit hoofdstuk wordt langs de programmastructuur die ook gehanteerd wordt in de begroting aangegeven wat de belangrijkste projecten zijn die op dit moment lopen in Maassluis. De uitleg van deze projecten vindt u in hoofdstuk 5

Programma 0 bestuur en dienstverlening

- Verbeteren dienstverlening
- Versterken vertrouwen in de overheid
- Wet open overheid (Woo) treedt in werking vanaf 1 mei 2022
- Rechtsmatigheidsverantwoording college

Programma 1 Veiligheid en handhaving

- Brede aanpak ondermijnende criminaliteit
- Voorkomen van polarisatie
- Aanpak cybercrime
- Deelname veiligheidsregio; hogere bijdrage vanaf 2023

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

- Wegenstructuurvisie
- Beheerplannen

Programma 3 Economie en citymarketing

- Maritiem Maassluis
- Economische visie

Programma 4 Onderwijs

- Onderwijskansenbeleid

Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en groen

- Sportnota
- Groen beleidsplan

Programma 6 Sociaal domein

- MVS jeugdmodel
- Uitvoeringsprogramma Wmo

Programma 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

- Duurzaamheidsvisie
- Omgekeerd inzamelen

Programma 8 Ruimtelijke ordening, bouwen en wonen

- Omgevingswet
- Bouwen voor iedereen

Hoofdstuk 6 Financiën

Meerjarenperspectief

Het meerjarenperspectief ziet er na de voorlopige uitkomsten van het regeerakkoord als volgt uit (negatieve bedragen zijn voordelen):

Meerjarenperspectief 2022 - 2026 (in € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Primaire begroting 2022	620 N	-68 V	-229 V	-2 V	-164 V
resultaat septembercircularre 2021	-1.078 V	-38 V	-4 V	-111 V	-213 V
Begrotingssaldo na Oktoberbrief 2021	-458 V	-106 V	-233 V	-114 V	-376 V
Decemercircularre 2021	-29 V	40 N	-	-	-
Begrotingssaldo na Decemercircularre 2021	-487 V	-66 V	-233 V	-114 V	-376 V
Reëel accres 2026 (nieuw begrotingsjaar)	-	-	-	-	-560 V
Eerste resultaten startnota/regeerakkoord	-871 V	-1.957 V	-2.712 V	-2.379 V	1.173 N
Prognose Begrotingssaldo na regeerakkoord	-1.358 V	-2.023 V	-2.945 V	-2.493 V	236 N

Tot jaarschijf 2026 is er sprake van een overschot. Voor jaarschijf 2026 wordt een tekort voorzien als gevolg van het regeerakkoord. Dit is teleurstellend want juist jaarschijf 2026 is belangrijk voor een materieel sluitende begroting die de gemeente dient aan te leveren.

De geldstromen vanuit het Rijk zijn echter onzeker, met name door de economische en maatschappelijke effecten van de oorlog in Oekraïne, een lager accres in 2026, bezuiniging op jeugdzorg, onzekerheid over de opschalingskorting en de herverdeling van het gemeentefonds. De Raad van State constateert dat de huidige financieringssysteematiek en de aanvullende maatregelen uit het coalitieakkoord tot een instabiele, complexe en weinig transparante meerjarenbegroting voor de gemeenten leiden. Het is aan het kabinet om gevolg te geven aan de oproep van de VNG en de Raad van State om dit voorjaar een transparant en meerjarig budgettair kader voor en mét de gemeente vast te stellen.

Herverdeling gemeentefonds

Sinds de laatste herziening van de Financiële-verhoudingswet in 1997 is er veel veranderd. Zo pakken gemeenten meer taken op in het sociaal domein en werken overheden steeds meer samen. Het Rijk wenst daarom de financiële verhoudingen op een aantal punten te herzien. Een belangrijk onderdeel hiervan is de herijking van het gemeentefonds. De jaarlijkse bijdrage aan gemeenten via dit fonds bedraagt zo'n € 30 miljard (Maassluis ca. 60 miljoen euro) en wordt vanaf 2023 anders verdeeld.

Recentelijk heeft het ministerie de herverdeeffecten op basis van de stand 2019 gepubliceerd. Maassluis heeft daarin een voorlopig nadeel van 31 euro per inwoner (bijna € 1,1 mln. structureel nadeel). Dat is aanmerkelijk hoger dan de geraamde 11 euro in de begroting 2022-2025 (€ 370.000) en in het geschetste meerjarenperspectief 2022 - 2026.

De verdere actualisatie, waarin dan ook de taakmutaties die in de periode 2019-2022 hebben plaatsgevonden of zullen plaatsvinden zijn verwerkt, moet nog plaatsvinden. Dan worden de definitieve gevolgen voor de begroting van de gemeente Maassluis bekend.

3 Werkwijze ambtelijk apparaat

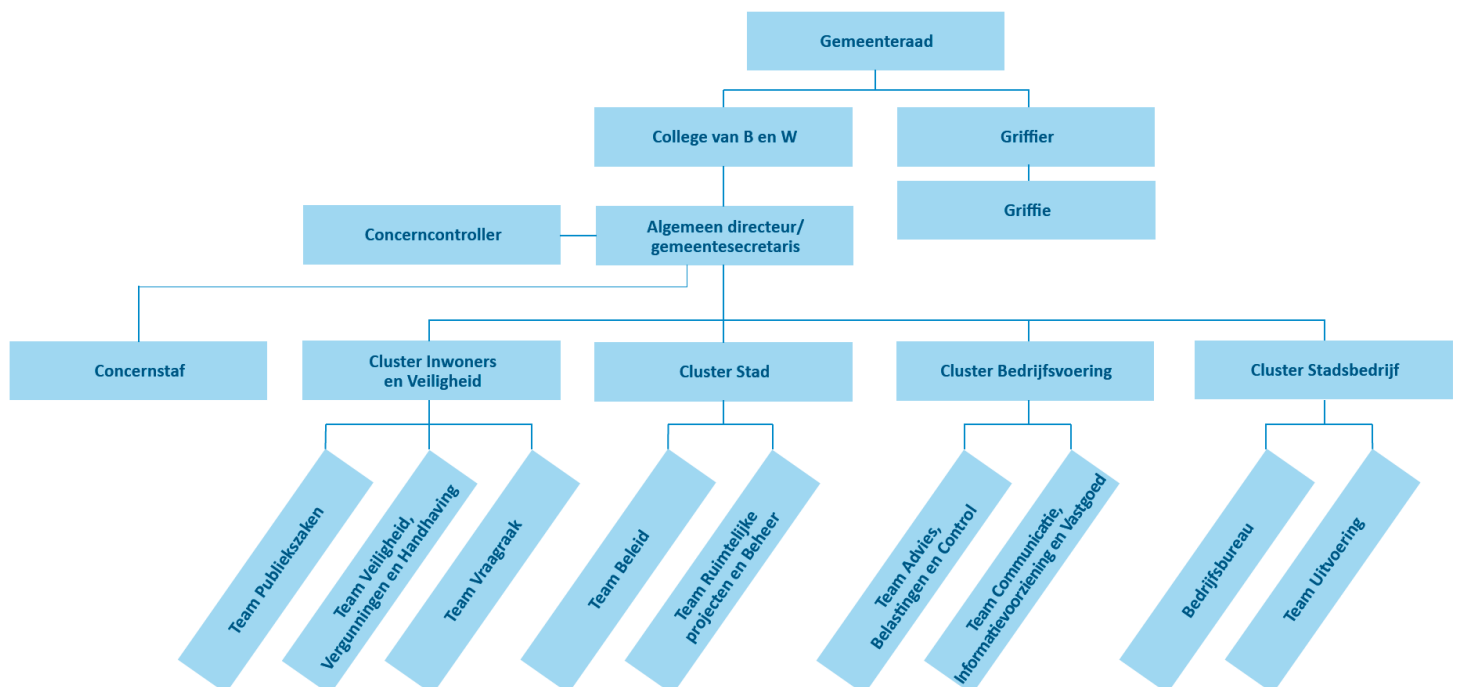
Organisatie algemeen

De ambtelijke organisatie van de gemeente Maassluis bestaat uit zo'n 260 fte en wordt aangestuurd door de gemeentesecretaris/algemeen directeur.

De organisatie telt 4 clusters:

- Cluster Stad: is verantwoordelijk voor de beleidsopgaven binnen het sociaal en fysiek domein. Ook adviseren zij het college en de gemeenteraad op deze terreinen. Ook draagt dit cluster zorg voor de gebieds- en infraprojecten en het opstellen van beheerplannen voor de openbare ruimte.
- Cluster Inwoners en Veiligheid: is primair gefocust op activiteiten die met direct klantcontact te maken hebben. Het Publiekscentrum, wijkteam VraagRaak, de boa's en de vergunningverlening zijn onderdeel van dit cluster. Ook het veiligheidsbeleid is hier ondergebracht.
- Cluster Bedrijfsvoering: houdt zich bezig met taken als financiën, P&O, ICT, communicatie en juridische zaken.
- Cluster Stadsbedrijf: is verantwoordelijk voor de afvalinzameling, het groenonderhoud, zwerfafval opruimen, service en onderhoud in de stad, klachtenafhandeling in de openbare ruimte en gladheidsbestrijding.

De clusters worden geleid door de clustermanager en bestaan overwegend uit 2 teams, aangestuurd door een teammanager.

- Concernstaf: is voor agendabeheer en strategische ondersteuning van het college. Samen met de concerncontroller valt de concernstaf direct onder de gemeentesecretaris/algemeen directeur.

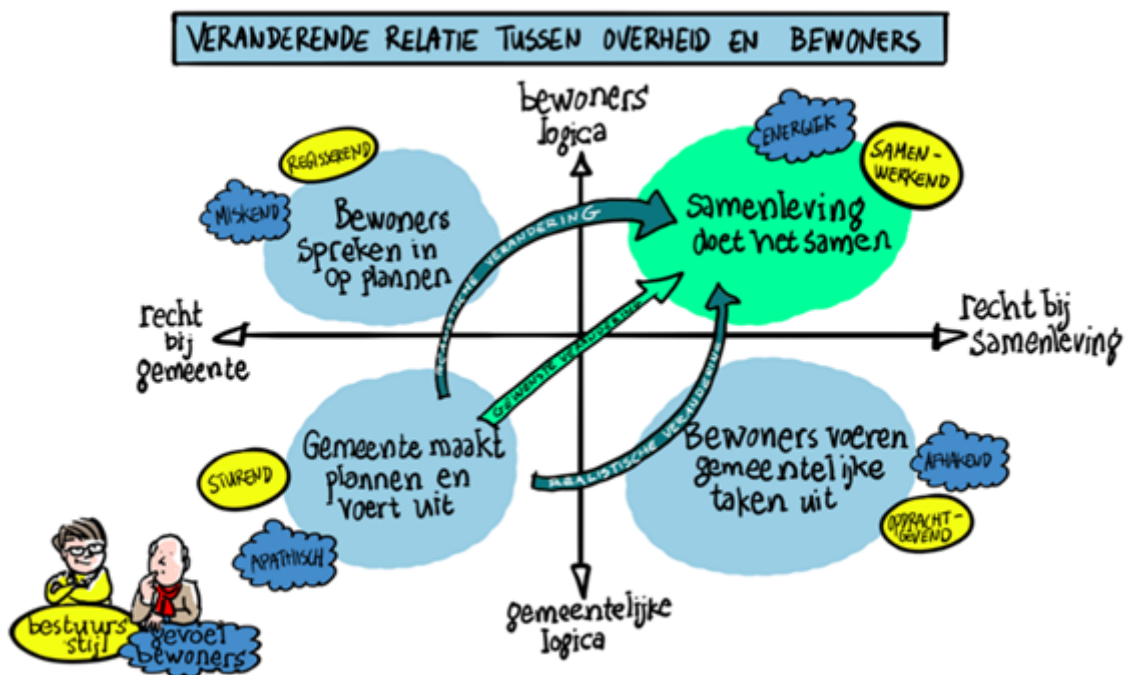
CMT

Daarnaast is er het Centraal Management Team (CMT) waarin de gemeentesecretaris/algemeen directeur (voorzitter), clustermanagers, concerncontroller en strategische adviseurs zitting hebben. Het CMT bespreekt belangrijke strategische onderwerpen en houdt zich bezig met de organisatieontwikkeling.

Het verder ontwikkelen van de gemeentelijke organisatie is een belangrijk aandachtspunt. Doel is de kwaliteit verbeteren. Door de planning te verbeteren en de verschillende vakrichtingen integraal te laten samenwerken komen de ambities van de gemeente en de capaciteit beter in lijn.

Daarnaast wordt ingezet op talentontwikkeling van medewerkers en vergroten van het lerend vermogen van de organisatie: experimenteren, leren en steeds beter doen.

Verder speelt de gemeentelijke organisatie in op de veranderende relatie tussen overheid en bewoners. De gemeente wil midden in de stad staan. De medewerkers gaan meer in gesprek met de Maassluiers zodat de organisatie openstaat voor maatschappelijke initiatieven en de dienstverlening aansluit op de wensen van de inwoners.

Overleg college/CMT

Regelmatig overleggen college en CMT met elkaar over belangrijke (strategische) onderwerpen en nieuwe ontwikkelingen. Het bestuur maakt de keuzes en moet vanuit de organisatie van goede adviezen worden voorzien. Een vruchtbaar overleg tussen bestuur en management is dus van wezenlijk belang. De ervaring leert dat een goede samenwerking tussen college en CMT zorgt voor een duidelijke koers waarop de organisatie op een efficiënte manier op kan inspelen.

Ambtelijke organisatie

De ambtelijke organisatie ondersteunt het college van burgemeester en wethouders door:

- het uitvoeren van bestuurlijke opdrachten;
- het college te adviseren;
- het voorbereiden van besluitvorming;
- samen te werken aan de uitvoering van het coalitieakkoord, de begroting en de wettelijke taken;
- te zorgen voor de dagelijkse uitvoering;
- het onderhouden van klantcontacten.

De organisatie bereidt adviezen, notities en nota's voor en stemt deze in eerste instantie af met de verantwoordelijk portefeuillehouder. In veel gevallen wordt aan bewoners en ondernemers gevraagd mee te denken om te komen tot breed gedragen besluiten met oog voor initiatieven en inzet uit de stad. Deze samenwerking zorgt voor een betere kwaliteit van het democratisch proces.

Besluitvorming vindt uiteindelijk plaats binnen het college.

Veel reguliere taken worden in mandaat uitgevoerd door de organisatie. Dit geldt zeker voor de dagelijkse uitvoeringszaken. Van bijzonderheden of bijzondere trends wordt de portefeuillehouder op de hoogte gesteld.

Doorontwikkeling organisatie

De huidige organisatiestructuur is in 2019 tot stand gekomen na een reorganisatie. De organisatie is teruggegaan van 9 afdelingen naar 4 clusters. Door de coronacrisis heeft de doorontwikkeling van de organisatie vertraging opgelopen. Het doorontwikkelen van de organisatie richt zich op:

- verbeteren van de aansturing (op inhoud, prioriteiten en samenhang) door het management;
- gerichte opleidingsplannen;
- meer integraal werken en betere samenwerking;
- proactief handelen en meer eigenaarschap;
- talentontwikkeling.

Slimme dienstverlening

Onder het mom 'Slimme dienstverlening' werkt de organisatie aan een betere en efficiëntere dienstverlening voor inwoners en ondernemers. Kernwoorden zijn:

- eigentijdse werkwijze;
- oplossingsgericht werken;
- afspraak is afspraak.

Hybride werken

De coronacrisis heeft een grote impact gehad op de werkwijze van de gemeente. Het op afstand (digitaal) samenwerken heeft een hoge vlucht genomen. Dit heeft voor- en nadelen. Bijvoorbeeld:

- de gemeente kan met digitale bijeenkomsten veel inwoners bereiken;
- de onderlinge samenwerking is ingewikkelder door gebrek aan fysieke ontmoetingen;
- de reistijden voor medewerkers zijn verminderd;
- de werk/privébalans komt in een ander licht te staan.

De ervaringen tijdens de coronacrisis zijn de basis voor het nieuwe hybride werken van de organisatie. In Maassluis heet dit SLIM werken: Samen Leuk in Maassluis. Medewerkers werken deels thuis en deels op

kantoor of -in het kader van samenwerken met de stad - in de stad zelf. Het thuiswerken is niet vrijblijvend. Als de aard van het werk daarom vraagt, wordt op kantoor en in de stad gewerkt. Voor werk dat meer concentratie vergt, is thuiswerken een goede vorm. Dit is dus een echt andere mix van werken. Een thuiswerkregeling moet zorgen dat medewerkers ook op een verantwoorde manier kunnen thuiswerken met de juiste voorzieningen.

Het SLIM werken bevindt zich nog in een experimentele fase. De organisatie probeert te leren van de nieuwe manier van werken. Evaluaties moeten de werkwijze verder optimaliseren.

Uitdagingen komende periode

Capaciteit

Een belangrijke uitdaging is om als relatief kleine organisatie de gestelde opgaven goed uit te voeren. Na de personele bezuinigingen in 2010 heeft de Rijksoverheid veel nieuwe taken bij gemeenten neergelegd zonder te zorgen voor (voldoende) middelen/formatie. Ook in de begroting is op sommige punten onvoldoende rekening gehouden met de benodigde uitvoeringscapaciteit. Dit zorgt voor een spanning tussen de aanwezige capaciteit en de taken die moeten worden uitgevoerd.

Het nieuwe college en de gemeentelijke organisatie zullen samen goed moeten bekijken welke opdrachten prioriteit hebben en welke opdrachten mogelijk in fases moeten worden uitgevoerd. Een optie om de personele capaciteit uit te breiden of extra budget toe te voegen om de ambities waar te kunnen maken, moet ook beschouwd worden.

Een ander aandachtspunt is het aansturen van de organisatie. Na de reorganisatie zijn teams ontstaan met soms meer dan 50 teamleden. Dit maakt het voor teamleiders moeilijk om het overzicht te houden en hun teams goed aan te sturen. Uitgangspunt bij de reorganisatie was teams van 20 personen. De wens van de organisatie is om de teamgrootte alsnog in lijn te brengen met de organisatievisie en te investeren in aansturende functies, zodat de 'span of control' weer beheersbaar wordt.

De stad Maassluis groeit. Dit zorgt voor meer opgaven en dus ook voor knelpunten binnen de capaciteit. Vooral op onderdelen als verkeer, ruimtelijke ordening, wonen, ICT en beheer. Het is belangrijk rekening te houden met deze knelpunten als ambities en wensen geformuleerd worden. Op dit punt zijn investeringen nodig.

Kwaliteit: opdracht gestuurd werken en vergroten strategisch vermogen

Binnen de organisatie is op sommige onderdelen een kwaliteitsslag nodig. Gekeken wordt naar verbeteren van werkprocessen, gerichte kwaliteitsimpulsen en versterking van de onderlinge samenwerking.

Mede gezien de toekomstige opgaven, verandert de organisatie van 'actiegericht' naar 'weloverwogen aan de slag/eerst denken dan doen'.

Vóór de start van nieuwe opdrachten wordt bepaald wat het doel is en welke planning, randvoorwaarden, capaciteit en middelen daarbij horen. Binnen dit 'opdrachtgestuurd werken' gaan nieuwe opdrachten pas van start als er voldoende uitvoeringskracht is.

In Maassluis verdient het rolbewust opereren meer aandacht. De gemeenteraad bepaalt de kaders en controleert, het college bestuurt en de organisatie adviseert en voert uit. Als dit samenspel van verschillende rollen op een goede manier wordt ingevuld, dan werkt dat het meest efficiënt.

Een ander belangrijk aandachtspunt is vergroten van het strategisch vermogen. De toekomst van Maassluis wordt niet alleen beïnvloed door factoren binnen de stad, maar ook door de ontwikkelingen om ons heen.

Om de juiste strategische en toekomstbestendige beslissingen te nemen, is het belangrijk een beeld te hebben bij het Maasluis van de toekomst.

Ziekteverzuim

De organisatie streeft naar terugdringen van het ziekteverzuim tot onder het landelijk gemiddelde. Hierin zijn stappen gezet maar actieve inzet op dit punt blijft nodig.

Door de krappe arbeidsmarkt is het een uitdaging om (tijdig) voldoende menskracht te hebben. Het is zaak om goede krachten aan te binden en nieuwe talenten te werven. Het is dus belangrijk dat de gemeente zich als een aantrekkelijke werkgever profileert.

Als vacatures niet tijdig worden ingevuld, kan dit zorgen voor een hogere werkdruk binnen de organisatie, met kans op een toename van het ziekteverzuim.

Huisvesting

In het stadhuis zijn aanpassingen gedaan voor het hybride werken (SLIM werken). Hybride vergaderen is mogelijk gemaakt en er zijn ruimte ingericht waar medewerkers elkaar kunnen ontmoeten en kunnen samenwerken. Verder is het Werkcafé geopend en vergaderzaal Buys uitgebreid. Daarnaast wordt de verplaatsing van VraagRaak naar het stadhuis voorbereid.

Het stadhuis en de gebouwen van Stadsbedrijf en Stroomopwaarts (Industrieweg) zijn op leeftijd. De beschikbare budgetten voor de huisvesting, zijn berekend op beheer en onderhoud.

Gezien de leeftijd van de gebouwen en de steeds hogere duurzaamheidseisen voor vastgoed moet er de komende periode extra geïnvesteerd worden in de huisvesting.

Stroomopwaarts MVS doet onderzoek plaats naar de huisvesting van de werkleerbedrijven en het realiseren van een centraal kantoor. Ook met deze huisvestingsopgaven zijn stevige investeringen gemoeid.

Nieuwe coalitie; naar een uitvoerbaar coalitieakkoord

De organisatie heeft de wens om een nieuw coalitieakkoord uit te werken in een vierjarenplan. In dit uitvoeringsplan worden de doelstellingen uit de coalitieakkoord vertaald naar concrete opdrachten waaraan capaciteit en middelen gekoppeld kunnen worden én een realistisch tijdpad. Met dit vierjarenplan wordt het realiseren van de doelstellingen uit het coalitieakkoord effectief en uitvoerbaar.

Portefeuilleverdeling nieuwe coalitie

Vanuit de organisatie kunnen we adviseren over de portefeuilleverdeling, over logische samenhang tussen portefeuilles, het juist wel of niet combineren en verdeling van de zwaarte van de portefeuilles. Dit zouden we vanuit de organisatie graag in een gesprek met de nieuwe coalitie willen toelichten.

Tot slot

De gemeentelijke organisatie behaalt veel resultaten, financieel staat de gemeente er goed voor, medewerkers zijn gedreven en werken hard en er is veel kennis in huis. De basis is dus in orde. Als de uitvoeringskracht naar een beter niveau getild kan worden en de doorontwikkeling van de organisatie gestalte krijgt, kunnen er de komende jaren flinke stappen worden gezet. Er wordt uitgekeken naar een mooie samenwerking met de nieuwe college en gemeenteraad.

4 Trends en ontwikkelingen

De maatschappij is voortdurend aan veranderingen onderhevig en daarmee verandert ook steeds de context waarin de gemeente moet opereren. Voor het maken van keuzes voor de toekomst is het belangrijk de trends en ontwikkelingen in het vizier te hebben en zicht te hebben op kansen, denk- en oplossingsrichtingen.

De beschreven trends uit dit hoofdstuk zijn beschreven in een trendstudie voor gemeenten waarvoor de G40 opdracht heeft gegeven. De G40 is een samenwerkingsverband van 40 grote steden die voor veertig G40- en drieënveertig M50-gemeenten relevante ontwikkelingen op een rij heeft laten zetten. Maassluis past qua omvang bij een M50=middelgrote gemeente.

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de gemeentelijke trends en opgaven voor 2022 en verder én inzicht in de wijze waarop Maassluis hierop is voorbereid.

Hoewel de afgelopen weken hebben laten zien dat de wereld er in korte tijd helemaal anders uit kan zien, en je dus nooit helemaal zeker kunt zijn van de ontwikkelingen die op je af komen, blijft het zinvol om te werken aan een toekomstbestendig Maassluis. Dit hoofdstuk wil daar een belangrijke bijdrage aan leveren door een blik op die toekomst te werpen.

[G40stedennetwerk.nl: Herstel en perspectief in tijden van transitie - Trendstudie](https://www.g40stedennetwerk.nl/Herstel-en-perspectief-in-tijden-van-transitie-Trendstudie)

4.1 Bestuur en samenspel

Uitvoerbaar beleid en menselijke maat

Gemeenten krijgen steeds meer taken. De taken worden ook belangrijker en ingewikkelder. Onder meer in het sociale- en ruimtelijke domein en voor de energietransitie is de gemeente de belangrijkste overheid voor inwoners. Om alle taken en opgaven goed uit te voeren, willen gemeenten samen optrekken met inwoners en ondernemers. Bij het ondersteunen van, vooral kwetsbare, inwoners is aandacht nodig voor de uitvoerbaarheid van beleid en de menselijke maat daarin.

Ook in Maassluis is de gemeente verantwoordelijk voor de ondersteuning van (kwetsbare) inwoners op diverse terreinen. Het is belangrijk dat dit beleid overeenkomt met de bedoeling. Daarom is het nodig om de effecten van het beleid te toetsen en te beoordelen. De komende periode wordt onderzocht of de uitvoering van het beleid overeenkomt met de intentie. Als dat niet zo is, wordt het beleid bijgesteld.

Daarnaast is het belangrijk in de gaten te houden dat regels voor verschillend beleid elkaar niet tegenwerken. Het kan voorkomen dat een inwoner of een gezin ondersteuning krijgt vanuit verschillende wetgeving. Het is dan zaak om scherp in de gaten te houden dat de ondersteuning de inwoner of het gezin daadwerkelijk helpt.

Financiering, sector overstijgende samenwerking en regionale samenwerking

De taken voor gemeenten namen de afgelopen jaren toe en werden belangrijker én ingewikkelder maar de budgetten zijn niet meegegroeid. Bovendien gingen decentralisaties in het sociaal domein gepaard met bezuinigingen. Dit leidde lokaal tot financiële tekorten. De ruimte voor een gemeente om zelfstandig keuzes te maken, kwam daardoor onder druk te staan.

Een sectoroverstijgende samenwerking (met structurele financiering of een deal-aanpak) kan een oplossing zijn voor werken aan complexe maatschappelijke vraagstukken. Bij een regionale samenwerking kan het Rijk helpen met visie en sturing.

Technologische vernieuwing en werken met data biedt gemeenten kansen om vraagstukken kunnen beter te begrijpen en te duiden waardoor beleid gericht kan worden opgesteld of aangepast. Maar er zijn ook bedreigingen. Gemeenten moeten transparant zijn bij het toepassen van algoritmen en zorgen dat de gegevens goed beschermd zijn. Daarnaast moet er rekening worden gehouden met de digitale vaardigheden van kwetsbare personen.

Samenwerkingsverbanden

De gemeente Maassluis participeert in regionale en sectoroverstijgende samenwerkingsverbanden. Om belangrijke doelstellingen te realiseren, kunnen ook nieuwe samenwerkingsverbanden worden gestart. Maassluis neemt bijvoorbeeld deel aan [Metropoolregio Rotterdam Den Haag \(MRDH\)](#) voor (regionaal) vervoer en het bevorderen van het economisch vestigingsklimaat. En in het sociaal domein wordt intensief samengewerkt met de gemeenten Vlaardingen en Schiedam in het sociaal domein. Voorbeelden hiervan zijn de oprichting van het [SchuldenlabMVS](https://schuldenlabmvs.nl) Stroomopwaart MVS dat de taken op het gebied van werk en inkomen en de participatiewet uitvoert en Rogplus voor de taken uit op het gebied van Wmo en de Jeugdwet.

Dit is slechts een greep uit een hoeveelheid aan samenwerkingsvormen die er zijn.

4.2 Demografische ontwikkelingen

Bevolkingsgroei landelijk beeld

De Nederlandse bevolking blijft groeien. In 2026 wordt de grens van 18 miljoen inwoners gepasseerd en in 2038 de grens van 19 miljoen inwoners. De bevolking groeit het sterkst in de grote gemeenten. Van de verwachte totale bevolkingsgroei tussen 2020 en 2035 nemen de G4 en G40-gemeenten bijna 80% voor hun rekening.

De bevolkingsgroei in de afgelopen 20 jaar is vrijwel volledig toe te schrijven aan een positief buitenlands migratiesaldo. Ook de komende drie decennia is de verwachte bevolkingsgroei voor 83% toe te schrijven aan migratie uit het buitenland (en voor 17% aan de natuurlijke aanwas).

Dit is het gemiddelde beeld voor Nederland. Tussen gemeenten en regio's zijn er belangrijke verschillen in de percentages 'natuurlijke aanwas', 'saldo buitenlandse migratie' én 'saldo binnenlandse migratie'.

De verwachte bevolkingsgroei in Maassluis (inmiddels meer dan 34.000 inwoners) is vooral afhankelijk van de bouw mogelijkheden. En het uiteindelijk realiseren van de woningbouw is ook nog eens afhankelijk van de markt. Op de website van het kenniscentrum Maassluis-Schiedam, staat de landelijke Primos prognose 2021 (van het ministerie voor Binnenlandse Zaken). Deze voorspelt voor Maassluis ca. 37.500 inwoners in 2030 en ca. 40.500 inwoners in 2040, zie: [Maassluis-Schiedam in Cijfers - Prognoses - Maassluis](#)

De potentiële beroepsbevolking in Nederland (het aantal personen tussen de 20 en 65 jaar) neemt tot en met 2023 nog licht toe en daalt daarna. In de gezamenlijke G40-gemeenten neemt de potentiële beroepsbevolking tussen 2020 en 2035 af met bijna 2 procent, in de gezamenlijke M50-gemeenten is deze daling iets meer dan 5 procent. Gemeenten, zowel G40 als M50, met de grootste verwachte daling van de beroepsbevolking bevinden zich aan de randen van het land. Recent onderzoek laat zien dat de laatste jaren meer inwoners vertrekken uit de Randstad naar regio's daarbuiten.

Verder neemt de migratie uit het buitenland van arbeidsmigranten, studenten en kenniswerkers toe. Gemeenten moeten keuzes maken en moeten daarbij oog hebben voor migratie. Dat is een afweging van vele belangen, van het kortetermijnbelang van ondernemers tot de langetermijngevolgen voor de samenleving. Om tot keuzes te komen, zijn op lokaal en regionaal niveau beleidsvisies en meerjarenplannen nodig waarin wordt ingegaan op de demografische ontwikkelingen (ontgroening, krimp beroepsbevolking en (dubbele) vergrijzing), de gevolgen daarvan en de beleidsantwoorden. Voor Maassluis is het belangrijk aan te sluiten bij de regionale beleidsontwikkeling zodat de gevolgen voor en de wensen van de stad in dat beleid kan worden opgenomen.

Verwachting Maassluis

De verwachting is dat in Maassluis de groei wordt veroorzaakt door de jongere bevolkingsgroepen en mensen met een migratieachtergrond (inclusief arbeidsmigranten vanuit Oost-Europa). De samenleving wordt diverser. In tegenstelling tot landelijk neemt in Maassluis de vergrijzing al enkele jaren niet meer toe, wel groeit binnen de groep ouderen het aandeel van de 75-plussers.

De groep werknemers uit Midden- en Oost Europa is de afgelopen jaren toegenomen. De komst van deze 'arbeidsmigranten' vraagt van de gemeente extra inzet op onder meer huisvesting, integratie en participatie.

Afname beroepsbevolking algemeen beeld

Door de vergrijzing wordt de lichte bevolkingsgroei niet vertaald naar een groeiende beroepsbevolking. Landelijk is de verwachting dat de potentiële beroepsbevolking tot en met 2023 nog licht kan toenemen maar daarna gaat dalen. Bestuurders, beleidsmakers en het bedrijfsleven staan voor de keuze om de tekorten op de arbeidsmarkt aan te vullen met buitenlandse arbeidsmigranten of door de bestaande talenten beter te benutten met een hogere arbeidsproductiviteitsontwikkeling, hogere arbeidsparticipatie, minder deeltijdarbeid en het mobiliseren van het nog onbenutte potentieel.

Verwachting Maassluis

Voor Maassluis geldt dat de beroepsbevolking de komende jaren naar verwachting toeneemt. Daarnaast probeert Stroomopwaarts actief om binnen kansrijke sectoren meer mensen aan het werk te krijgen. Stroomopwaarts doet dit onder andere door bij het nog onbenutte potentieel op te leiden voor deze kansrijke sectoren. Zij doen dat in samenwerking met de ondernemers, het onderwijs en de overheid. Hierdoor loopt het aantal mensen zonder betaalde baan momenteel terug.

Er blijft echter een deel van de bevolking over met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt die niet direct om te scholen is naar een (reguliere) baan. Ook op deze groep wordt de komende periode extra ingezet door de gemeente en Stroomopwaarts.

4.3 Van ondersteuning naar economisch herstel

Ontwikkelingen

Om de arbeidsproductiviteit te vergroten zijn onderzoek, ontwikkeling, permanente educatie en het delen van de bestaande (internationale) kennis nodig. Dit zijn de motoren van duurzame groei van het regionaal inkomen per hoofd van de bevolking. Wat nodig is verschilt per regio. De regionaal-economische verschillen worden veroorzaakt door de sectorstructuur en het regionale ondernemerschapsklimaat.

De leegstand van kantoren en winkels is in een groot aantal binnensteden onder invloed van de coronamaatregelen toegenomen.

Ook arbeidsaanbod (omvang van de beroepsbevolking) en de arbeidsproductiviteit laten een dalende tendens zien. Een ander aandachtspunt is dat robotisering, automatisering en kunstmatige intelligentie tot minder werkzekerheid voor werkenden leidt. Tegelijkertijd wordt er steeds meer gevraagd van werknemers. Technologisering, flexibilisering en intensivering van werk vragen meer kwaliteit van de beroepsbevolking. Een 'Leven Lang Ontwikkelen', bij-, om- en herscholing zijn hier de antwoorden op. Nationaal en internationaal verschuift de aandacht van ondersteunen van het bedrijfsleven naar herstel vanwege de gevolgen van de coronacrisis. Dit herstel staat in het teken van de transitie naar een groene, duurzame, digitale en inclusieve economie. Daarbij is het belangrijk om bestaande kennis beter te benutten en nieuwe diensten en producten te ontwikkelen. Ook moet de veerkracht van de lokale en regionale economie vergroot te worden door te investeren in de wendbaarheid en weerbaarheid van werknemers, permanente educatie, een grotere arbeidsmobiliteit en het ecosysteem voor ondernemerschap. Ook moeten er cross-overs komen tussen sectoren. *Lees in paragraaf 4.9 meer over de gevolgen van de coronacrisis.*

Vanwege de dalende omvang van de beroepsbevolking is het verstandig om:

- het onbenutte arbeidspotentieel beter te integreren;
- de mogelijkheden en de bereidheid van vrouwen om meer te werken (minder deeltijd, meer uren) te stimuleren;
- mensen met een relatief grote afstand tot de arbeidsmarkt meer te activeren.

Maassluis

Ook Maassluis werkt, in samenwerking met Vlaardingen en Schiedam, aan bevorderen van arbeidsparticipatie. Dit gebeurt bijvoorbeeld onder de noemer 'Leven Lang Ontwikkelen'. Doel is te zorgen voor een makkelijke doorstroom van school naar werk en om vervolgens aan het werk te blijven.

Naast het vergroten van de arbeidsmobiliteit wordt geprobeerd het onbenut arbeidspotentieel in te zetten. Wij doen dit samen met Vlaardingen en Schiedam via Stroomopwaarts. Dit gebeurt door ook samen met werkgevers, te zoeken naar nieuwe mogelijkheden voor passend werk. Hiervoor heeft de raad de strategische visie Werk en Inkomen vastgesteld.

Ook de grotere aandacht voor leer-werktrajecten in het VMBO draagt bij het beter benutten van het arbeidspotentieel.

Landelijk en in onze regio wordt vanuit de Wet inburgering, samen met Vluchtelingenwerk, gezocht naar mogelijkheden om diploma's van vluchtelingen erkend te krijgen zodat talenten van mensen die nieuw zijn in Nederland (en over een goede opleiding in land van herkomst beschikken) benut worden.

4.4 De toekomstgerichte inclusieve gemeente

Inclusieve gemeente

Doel van de decentralisaties in 2015 is het bieden van de juiste zorg op de juiste plek. Gemeenten voeren dit beleid uit. Actuele accenten in dit beleid om verzorgingsstaat te verbeteren zijn: meer aandacht voor het voorveld van de Wmo, preventie, samenwerking in de wijk en sociale veerkracht.

Op vele terreinen is de toenemende kansenongelijkheid zichtbaar, zeker ook wat betreft gezondheid, levensverwachting en gezonde levensjaren. Inwoners met een lage sociaaleconomische status (SES) leven ten opzichte van de inwoners met een hoge sociaaleconomische status gemiddeld 8 jaar korter en maar liefst 15 jaar minder in goed ervaren gezondheid. Daarbij is de groep lage SES ook nog eens bovengemiddeld geraakt door de coronacrisis. Gemiddeld genomen is de kansenongelijkheid in G40-gemeenten groter dan in M50-gemeenten.

Ook in Maassluis is kansenongelijkheid een onderwerp. Daarnaast is in Maassluis het aantal 80-plussers sterk toegenomen.

Om de gezondheidsverschillen te verkleinen, worden de achterliggende structurele oorzaken voor een ongezonde levensstijl (dakloosheid, baanonzekerheden, stress, armoede, schulden e.d.) aangepakt. Bij ongewijzigd beleid stijgen de zorguitgaven de komende jaren sterker dan de economisch groei.

De transformatie, vernieuwingen en innovaties in het sociaal domein zijn een proces van vele jaren. De afgelopen 5 jaar is veel gedaan, maar deze verandering vraagt ook de komende jaren nog veel aandacht. De transformatie (preventie, zorg dichtbij, maatwerk) krijgt in Maassluis vorm met het MVS Jeugdmodel, het uitvoeringsprogramma Wmo en de strategische visie Werk en inkomen.

Gezondheid en vergrijzing

De sterke groei van het aantal 80-plussers zorgt voor een groei van het aantal ouderen met een zorg- en ondersteuningsvraag. Daarvoor zijn goede woningen, openbaar vervoer en welzijns- en zorgvoorzieningen nodig in wijk, buurt en kern. Maar denk ook aan voldoende huisartsen en winkels in de buurt (buurtsuper).

Dit is het moment om na te denken over de organiseerbaarheid en betaalbaarheid van de zorg in het algemeen en de ouderenzorg in het bijzonder.

In Maassluis wordt hier al hard aan gewerkt:

De vergrijzing en dubbele vergrijzing (80+) loopt in Maassluis voor op de landelijke trend. Deze loopt nog door tot 2040. Daarna zal, naar verwachting, het aantal ouderen in de stad stabiliseren.

Binnen de zorgregio van DSW is met gemeenten en zorgorganisaties een visie op de ouderenzorg opgesteld en is lokaal een convenant met partners gesloten. Voor de komende 4 jaar betekent dit dat er in Maassluis minimaal 180 plekken bij moeten komen waar kwetsbare ouderen veilig kunnen wonen, elkaar kunnen ontmoeten en zorg (naar persoonlijke behoefte) kunnen krijgen. Zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen is het uitgangspunt.

Om de kwaliteit van leven en zorg voor de kwetsbare oudere bewoners nog enigszins te kunnen waarborgen, moeten er, in samenwerking met partners, extra voorzieningen binnen de woonservicezones komen. Denk daarbij aan nieuwbouw, maar ook aan het upgraden van bestaande complexen waarin door partners gezamenlijk zorg wordt geleverd. Voor de financiering (Wmo en subsidies) moet ruimte gevonden worden. Betaling zou ook in één keer kunnen per bevolkingsgroep (populatie gebonden lumpsum financiering) in plaats van individuele verstrekkingen. Ook in de zorgfinanciering moet de samenwerking gezocht worden met partners.

Het regeerakkoord zegt hierover: Wonen en zorg worden stapsgewijs gescheiden, zodat langer thuiswonen nog meer gestimuleerd wordt, o.a. via innovatieve woonvormen en voor de mogelijkheid van een ieder om betaalbaar langer thuis te blijven wonen met zorg. Inzet is ook nodig voor waardig ouder worden, deels door extra woonplekken waar jongeren betaalbaar kunnen samenleven met ouderen.

In een steeds complexere samenleving, krijgen gemeenten te maken met meer verschillende doelgroepen die ondersteuning nodig hebben. Denk aan mensen met GGZ-problematiek gecombineerd met een licht verstandelijke beperking, gedrag in het autistisch spectrum en verslavingsgevoeligheid. Gewerkt wordt aan verschillende ondersteuningsvormen, van licht naar zwaar.

Kansenongelijkheid

Kansenongelijkheid is in Maassluis zichtbaar en merkbaar. Dit blijkt uit gegevens over het opleidings- en inkomensniveau, het onderwijs en de voedselbank. Verder is bekend dat ouderen in Maassluis minder gezond zijn en vaker en meer chronische ziekten hebben. Dit leidt niet alleen tot een tweedeling en polarisatie in de maatschappij, maar ook tot hoge kosten in zorg en andere voorzieningen. Veranderingen binnen het sociaal domein zijn daarom essentieel. De gemeente kan dit niet alleen. Samenwerking met alle organisaties in het maatschappelijk middenveld (vrijwilligersorganisaties en professionals) is nodig. Vertrouwen in elkaar is daarbij een sleutelwoord. Met een integrale benadering wordt ingezet op preventie, vroegsignalering en interventies waar dat nodig is. Met het programma 'Leven Lang Ontwikkelen' wordt hiermee al op jonge leeftijd een begin gemaakt. Sport, cultuur en educatie dragen bij aan een gezonde ontwikkeling van lichaam en geest. De vastgestelde beleidsprogramma's kunnen komende jaren gaan bijdragen aan het terugdringen van de kansenongelijkheid en daaraan gekoppelde negatieve effecten. Het welzijn en welbevinden van mensen wordt ook beïnvloed door de omgeving waarin zij verblijven. Bij een integrale benadering horen daarom ook zaken als een geschikte woning, de inrichting van de buitenruimte, groen en mogelijkheden tot recreëren en bewegen in de buitenlucht.

4.5 Complexe uitdagingen in het veiligheidsdomein

Landelijke ontwikkeling

Sinds het begin van de 21e eeuw daalt de geregistreerde criminaliteit in Nederland. Ook de onveiligheidsbeleving daalde in de afgelopen jaren. Er lijkt wel sprake van een verharding van de criminaliteit.

Het aantal minderjarigen en jongvolwassenen dat verdacht wordt van een ernstig geweldsdelict, neemt bijvoorbeeld toe. De traditionele vormen van criminaliteit vertonen een daling maar cyber gerelateerde criminaliteit stijgt sterk. Dit komt door de explosieve groei van de digitale communicatie en de verdere digitalisering van de samenleving.

Overige, relatief nieuwere, risico's die digitalisering en nieuwe technologieën met zich meebrengen, hebben te maken met de steeds makkelijkere toegang tot informatie en het verspreiden van informatie en desinformatie. Dit kan leiden tot verregaande polarisatie en maatschappelijke ontwrichting. Daarnaast zien we dat een toenemende afstand tussen bevolkingsgroepen en het gevoel van sociale ongelijkheid sluimerende sociale spanningen vormen die bij een incident, soms heel hevig en plotseling, tot ontbranding kunnen komen. Social media vult hierin een rol van katalysator met de verspreiding van desinformatie, fake nieuws en complottheorieën. Het afgenomen vertrouwen in de overheid is een thema dat in dit kader de laatste 2 jaar steeds nadrukkelijk een thema is.

Cyberpreventie Maassluis

Hoewel de cybersecurity verbetert, wordt de (financiële) schade steeds groter. Om de digitale risico's (bijvoorbeeld op persoonsniveau, maar ook op nationaal niveau) te kunnen beheersen, blijft het nodig om de digitale weerbaarheid te vergroten. De gemeente zet hierop in en heeft daarbij extra aandacht voor ondernemers, jeugd en senioren. De gemeente doet mee met landelijke en regionale initiatieven, zoals HackShield, Cyberbuddies, Alert Online en Senioren en Veiligheid.

Ondermijning

Het besef is gegroeid dat ondermijning een groot maatschappelijk probleem is. Aanpakken van ondermijning is nodig. Dit moet gezocht worden in het terugdringen van de internationale rol van Nederland op de drugsmarkt en het versterken van de strafrechtketen. Ook is een sociaal-preventieve aanpak nodig die de voedingsbodem voor ondermijning in de samenleving wegneemt. Deze aanpak vergt een lange adem.

Maassluis heeft sinds 2020 een projectleider om ondermijning aan te pakken. Er wordt samengewerkt met de politie en de belastingdienst. Naast deze integrale aanpak probeert de gemeente ondermijnende criminaliteit te voorkomen met een sociaal-preventieve aanpak.

Zorg en veiligheid

Kwetsbare wijken staan weer hoog op de verschillende beleidsagenda's. De verschillen (tussen steden, wijken en buurten) op het gebied van leefbaarheid en veiligheid nemen toe. De coronacrisis heeft de problematiek in kwetsbare wijken vergroot. Om overlast en criminaliteit tegen te gaan is samenwerking nodig tussen het zorg-, sociaal en veiligheidsdomein. De kans op succes is het grootst als de gemeente de regie neemt en organisaties uit de verschillende domeinen zich samen willen inzetten om deze maatschappelijke rol op zich te nemen.

Ook voor Maassluis geldt dat bevorderen van veiligheid en het tegengaan van overlast en criminaliteit niet enkel een justitiële aangelegenheid is. Het zorg- en veiligheidsdomein blijken sterk met elkaar verbonden. Vaak gaat het om kwetsbare personen met een opeenstapeling van problemen op het gebied

van zorg- en veiligheid. Bijzondere aandacht is nodig voor psychisch kwetsbaren personen en jeugdigen. Het aantal incidenten met psychisch kwetsbare personen blijft stijgen. En hoewel de cijfers aangeven dat jeugdcriminaliteit afneemt, is het nodig om het bezit en gebruik van wapens door tieners terug te dringen. Daarnaast blijken bij andere criminaliteitsvormen (bijvoorbeeld als uithaler) daders vaak zeer jong.

Informatie en desinformatie

Digitalisering en nieuwe technologieën brengen nieuwe risico's met zich mee. Iedereen heeft eenvoudiger toegang heeft tot informatie en kan zelf informatie en desinformatie verspreiden. Dit kan leiden tot verregaande polarisatie en maatschappelijke ontwrichting.

Daarnaast zorgt de toenemende afstand tussen bevolkingsgroepen en het groeiende gevoel van sociale ongelijkheid voor sluimerende sociale spanningen die bij een incident, soms heel hevig en plotseling, tot uiting kunnen komen.

Sociale media zijn hierbij een katalysator door de verspreiding van desinformatie, fake nieuws en complottheorieën. In dit kader is het afgenomen vertrouwen in de overheid de laatste 2 jaar steeds nadrukkelijk een thema geworden.

4.6 Een tekort aan ruimte en woningen

Landelijke ontwikkeling

De krappe woningmarkt en conflicterende ruimteclaims zijn volop in het nieuws. Koopprijzen stijgen tot historische hoogtes, wachttijden lopen op en voor een modale verdiener zijn vrijemarkthuren vrijwel niet meer te betalen. Het huidige woningaanbod sluit ook kwalitatief gezien onvoldoende aan op de huidige en toekomstige vraag. Door het tekort aan betaalbare woningen is er voor woningzoekenden (jongeren, starters en midden groepen) geen passend aanbod. Ook voor alleenstaande ouderen is er geen aantrekkelijk aanbod waardoor zij te lang blijven wonen in hun (te) grote eengezinswoning. Daardoor stagneert de doorstroming aan alle kanten.

De tegenstellingen op de woningmarkt nemen toe, tussen goede en slechte buurten, tussen kopers en huurders, tussen stad en platteland, tussen Randstad en Randland en vooral tussen insiders en outsiders. Om tot de benodigde miljoen extra woningen te komen, moet sneller worden gebouwd. Het streven is jaarlijks 120.000 woningen te bouwen. Dat is 1,5 keer zoveel als de huidige bouwproductie. De plannen zijn echter verre van concreet. Daarnaast kunnen zaken als de verhuurderheffing, de stikstofproblematiek en het trage vergunningenstelsel roet in het eten gooien bij deze voornemens. Een mogelijke oplossing voor het woningtekort die maar weinig aandacht krijgt, is het intensiever benutten van de bestaande woningvoorraad.

De vele claims op potentiële bouwgrond zorgen voor een grote druk op de schaarse ruimte ('niet alles past overal'). Daarom moet de beschikbare ruimte slimmer worden gebruikt. Door de ruimte voor meerdere doelen en intensiever te gebruiken.

De kloof tussen goede en slechte wijken is de afgelopen 10 jaar in veel steden gegroeid. Hiervoor kan een aanpak per wijk de oplossing zijn. Hiervoor kan teruggegrepen worden op de aanpak van rond de eeuwwisseling. De ervaringen van toen, zouden in het ideale geval gebruikt kunnen worden voor de opgaven van nu.

Woningbouw Maassluis

De regionale bouwafspraken worden opnieuw bekeken. Vanwege de woningnood worden de afspraken over woningbouw tot 2030, zoals vermeld in de Maassluis Woonvisie 2019-2024, geactualiseerd. De te bouwen aantallen (sociale) woningen in de regio worden waar mogelijk opgehoogd. Voor Maassluis kan dit een hogere taak betekenen zowel in aantallen als in soort. Er zijn meer sociale huurwoningen en betaalbare woningen (koop en middenhuur) nodig. Daarmee kan beter tegemoet worden gekomen aan de woonwensen van huidige woningzoekenden (ook van Maassluis woonzoekenden).

Om dit te realiseren moeten de bestaande afspraken met corporaties (sociale huur) en bouwers, waar mogelijk, worden aangepast. Door een deel van de nieuwe woningen te realiseren als 'duurzaam betaalbare koop' (het Maassluis model) komen er extra kansen voor meer passende huisvesting voor bijzondere doelgroepen zoals starters en senioren.

In Maassluis is net als landelijk sprake van een wijkenaanpak, die uitgaat van gemengde wijken. In Maassluis doen we dit al jaren en met name in Burgemeesterswijk en Sluispolder-West.

De krapte op de woningmarkt heeft ook gevolgen voor de bestaande woningvoorraad. Mogelijk zijn er aanvullende maatregelen nodig naast het bestemmingsplan en het beleid voor overbewing en de aanpak woonoverlast.

Het regeerakkoord kondigt nieuw beleid aan: subsidie aan voor ontsluiting van nieuwe woonwijken; 2/3 van de nieuwbouw moet betaalbare huur- en koop zijn; met speciale aandacht voor starters, senioren en

middeninkomens. Daarnaast moeten er tijdelijke woningen komen voor spoedzoekers, statushouders en arbeidsmigranten.

Slim gebruik schaarse ruimte

Maassluis heeft nieuwe en geschikte bouwlocaties nabij hoogwaardig openbaar vervoer (metro) voor duurzame stadsontwikkeling. Het Rijk, de provincie en de regio (MRDH) vragen de gemeente om de functies in nieuwbouwwijken te vermengen (bijvoorbeeld wonen, werken, voorzieningen en groen/recreatie). Hiervoor liggen kansen, met name bij de metrohaltes langs metrolijn Hoekse Lijn waar bij het hoogwaardig openbaar vervoer in hogere dichtheid gebouwd kan worden door de ruimte efficiënt te gebruiken. Door op minder oppervlak te bouwen blijft er meer ruimte voor groen en biodiversiteit/klimaatadaptatie.

Locaties als De Kade/Van Gelderenterrein, Kapelpolder en Station West e.o. zijn kansrijk voor functiemenging met wonen, werken, voorzieningen en groen/recreatie. Er zijn ook mogelijkheden voor klimaat-adaptieve maatregelen en het huisvesten van bijzondere doelgroepen (sociaal, starters, senioren).

Maassluis krijgt op deze wijze van de provincie de ruimte om te groeien in aantallen inwoners. Een groeiende bevolking vraagt om (door)ontwikkeling van de stad qua duurzaamheid en voorzieningen zoals onderwijs, sport, cultuur en recreatie. Alleen dan blijft de stad vitaal voor inwoners van alle leeftijden. Daarbij gaan kosten voor de baat uit. De financiële basis (de benodigde investeringen, structurele kosten en dekkingsbronnen) worden daarvoor onderzocht. Ook wordt onderzocht welke mogelijkheden de gemeente heeft om grote investeringen in het fysieke domein te bekostigen. Dit moet leiden tot een notitie over de integrale en duurzame stadsontwikkelingsopgave van Maassluis. Bij deze duurzame stadsontwikkeling hoort een mobiliteitstransitie, mede om hoogwaardig openbaar vervoer te behouden voor de stad en op termijn uit te breiden richting Westland/Den Haag. De kansen voor duurzame stadsontwikkeling langs De Hoekse Lijn in relatie tot het mobiliteitsbeleid zijn onderwerp van bespreking in de raads werkgroep fysiek domein. Daarbij wordt gezocht naar een balans tussen de nieuwe integrale stadsontwikkelingsopgave en de bestaande stad.

Het regeerakkoord kondigt een Nationale Woon- en Bouwagenda aan met aantallen woningbouw (100.000 per jaar) en randvoorwaarden o.a. op het vlak van circulair bouwen, klimaatbestendige en natuurinclusieve bouw.

4.7 Naar een toekomstbestendig mobiliteitssysteem

Landelijke ontwikkeling

Hoewel Nederland een van de best ontwikkelde transportnetwerken in de wereld heeft, loopt de mobiliteit in de Randstad tegen de grenzen van zijn capaciteit aan. De vraagstukken rond mobiliteit worden breder en de investeringen krijgen daarmee een groter maatschappelijk effect. De infrastructuur raakt overbelast door al het fietsgebruik, de stedelijke distributie en de capaciteitsgrenzen van tram, metro en trein. Hierdoor staat de verkeersveiligheid onder druk. Mobiliteit verandert in sneltreinvaart van een infrastructureel vraagstuk naar een gedragsvraagstuk. Ons mobiliteitsgedrag wordt ook steeds gevarieerder onder invloed van technologische ontwikkelingen.

Door de coronacrisis zijn we ons meer bewust geworden van het belang én de kwetsbaarheid van ons mobiliteitssysteem. Maar het is nog te vroeg om te zeggen dat de coronacrisis een blijvende verandering in ons mobiliteitsgedrag teweeg zal brengen.

De opgave voor de korte en lange termijn is het verbeteren van de samenhang tussen verstedelijking, infrastructuur en mobiliteit op met name lokaal en regionale schaal. In een toekomstbestendig mobiliteitssysteem staat de gebruiker centraal en is de impact op de leefomgeving minimaal. Het mobiliteitsbeleid moet meerdere maatschappelijke doelen (nabijheid van werk en voorzieningen, sociale cohesie, versterking economische structuur, het creëren van gelijke kansen, het vergroten van de leefbaarheid) mogelijk maken. Het beleid moet niet gericht zijn op alleen het terugbrengen van bijvoorbeeld de lengtes van de files.

Een brede integrale aanpak van de mobiliteitsopgaven, in relatie met duurzame gebiedsontwikkelingen, stelt hoge eisen aan de ambtelijke organisatie en vaardigheden om van beleid naar uitvoering te komen. Er is maatwerk per gebied nodig dat sectoren overstijgt. De auto blijft het meest dominante en gewilde vervoermiddel maar er kan door beleid een evenwichtiger en in sommige (stedelijke) gebieden autoluwer vervoersysteem komen. Om het autogebruik terug te dringen, kunnen mobiliteitsprincipes als bijvoorbeeld STOMP (Kennisplatform CROW: Stappen, trappen, OV, MaaS, Privéauto) gebruikt worden. Dit vergt een duidelijke visie van gemeenten.

Mobiliteit in Maassluis

Maassluis kiest in de mobiliteitsvisie van 2021 vooral voor investeringen die het comfort en de veiligheid van voetgangers, fietsers en gebruikers van het openbaar vervoer verbeteren. Schone, duurzame en toekomstbestendige mobiliteit is het uitgangspunt. Het mobiliteitsnetwerk moet efficiënt en optimaal gebruikmaken van de openbare ruimte.

De bouwopgave van de stad zorgt voor extra druk op de openbare ruimte en het mobiliteitsnetwerk. Met een nieuwe wegenstructuurvisie en parkeernota wordt het netwerk robuust en efficiënt gemaakt. Het geeft de gemeente daarnaast inzicht in welke investeringen de komende jaren nodig zijn.

In Metropoolregio Rotterdam Den Haag wordt samengewerkt om de mobiliteit van inwoners en ondernemers te optimaliseren. Doel is minder autogebruik en meer gebruik van de fiets en het openbaar vervoer. Projecten als Metropolitane fietsroutes en een nieuwe hoogwaardige openbaar vervoer verbinding naar Den Haag, staan daarbij voor Maassluis voorop.

Voor de doorstroming van het autoverkeer is het knooppunt bij de Oude Veiling van belang; dit knooppunt wordt in samenwerking met de gemeente Midden-Delfland en Rijkswaterstaat aangepast. Dit is hard nodig omdat het knooppunt een steeds groter knelpunt wordt voor het autoverkeer op en van/naar de A20 en voor het verkeer in de directe omgeving.

Het regeerakkoord voegt € 7,5 miljard toe aan het mobiliteitsfonds voor ontsluiting van nieuwe woningen in de 14 verstedelijkingsgebieden en daarbuiten.

4.8 Duurzaamheidstransitie

Landelijke ontwikkeling

Zelfs als nu op de rem wordt getrapt bij de uitstoot van broeikasgassen valt aan de klimaatverandering niet te ontkomen. De gevolgen zijn per gemeente en regio onzeker, omdat het sterk afhankelijk is van de lokale en regionale kenmerken van de economie, de fysisch-geografische kenmerken, de landschapstypologie en de kritische stikstofdepositie. Er is nog maar een zeer beperkt aantal woningen in Nederland aardgasvrij gemaakt. Het tussendoel - in 2030 één van de vijf woningen van het aardgas af – is te ambitieus, maar gezien de zeer recente ontwikkelingen in Oost-Europa tóch noodzakelijk om na te streven. De gemeenten slagen er wel in om geleidelijk de CO₂ -uitstoot van woningen terug te dringen. De beweging is er; nu moet het tempo omhoog. Voor wat betreft de transitie naar een circulaire economie is er sprake van een pril begin, maar er is veel meer nodig om het doel 'Nederland circulair in 2050' te halen.

Het meest recente IPCC-rapport (februari 2022) laat zien dat het komend decennium cruciaal wordt om een te grote stijging in temperatuur als gevolg van broeikasgassen en ook droogte, hitte, overstromingen en wateroverlast en verlies van natuur en biodiversiteit tegen te gaan. De gevolgen zijn voor landen, regio's en gemeenten verschillend, maar worden steeds meer confronterend. De samenleving en het economische systeem – ook in Maassluis – wordt steeds vaker verstoord of zelfs ontwricht door wat er in de natuur gebeurt als gevolg van menselijk handelen. De noodzaak is helder, onze doelstellingen zijn ook ambitieus, maar aan onze organisatie van de uitvoering valt nog het nodige te doen en aan formatie en middelen vanuit het Rijk ontbrak het nog. Nu is het tijd om van doelstellingen tot uitvoering te komen. De vraag 'hoe komen we in Maassluis van de kant' staat centraal in Duurzaamheidsplan 2030.

Duurzaamheidsplan 2030 Maassluis

In het najaar van 2022 wordt Duurzaamheidsplan 2030 aan de gemeenteraad voorgelegd. Dit plan bevat een visie en een uitvoeringsprogramma dat periodiek zal worden herijkt. Het duurzaamheidsplan is een visie en plan voor de uitvoering van de energietransitie, klimaatadaptatie en de circulariteit/grondstoffentransitie. Het duurzaamheidsplan bevat een duidelijke vertaling van de opgave naar inwoners, maatschappelijke partners, ondernemers en de gemeentelijke bedrijfsvoering. Iedereen krijgt een handelingsperspectief. Voor de uitvoering van het Klimaatakkoord komen vanuit het Rijk financiële middelen beschikbaar. Naar verwachting komt hier in de loop van 2022 meer duidelijkheid over. Dit zal worden vertaald in een meerjarig financieel kader (kadernota, begroting 2023 e.v.).

Drie duurzaamheidstransities: klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie

De komende bestuursperioden (tot 2030) moet Maassluis investeren in het omgaan met de gevolgen van klimaatverandering (zoals hittestress en wateroverlast) oftewel het klimaatadaptief, minder versteend en groener en koeler maken van onze stad. Ook zijn grote stappen te zetten in de reductie van broeikasgassen (klimaatmitigatie) door bijvoorbeeld zoveel mogelijk zonne-energie op te wekken en het gebruik van aardgas te vervangen door meer duurzame varianten zoals aardwarmte. De zeer recente ontwikkelingen in Oost-Europa dragen alleen maar bij aan de logica van een meer duurzame en decentrale (semi-autonome) energievoorziening.

Voor de economie geldt dat grondstoffen en materialen meer hergebruikt moeten worden (een circulaire economie) zodat de planeet veel minder wordt belasten en uitgeput.

Deze drie transitie – klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie/grondstoffentransitie – heten de 'duurzaamheidstransities'. Landelijk is ook sprake van een beweging naar een meer circulaire

economie. In Maassluis worden de eigen ambities, middelen en inspanningen nog bepaald om de gemeente te laten bijdragen aan 'Nederland circulair in 2050'.

Energietransitie: focus op uitvoering Transitievisie Warmte

Onderdeel van de energietransitie is de verduurzaming van de gebouwde omgeving (woningen, maatschappelijk vastgoed en bedrijventerreinen), waarvoor gemeenten een belangrijke lokale verantwoordelijkheid hebben. In de – door de raad in 2021 vastgestelde - Transitievisie Warmte Maassluis is een aantal uitgangspunten benoemd die de basis vormen voor de warmtevisie, met name:

- De overstap naar een aardgasvrij Maassluis kan alleen als dit haalbaar en betaalbaar is voor iedereen in Maassluis.
- Uitvoering van deze visie is alleen mogelijk door extra middelen en capaciteit en ondersteunende wet -en regelgeving vanuit het Rijk.
- Deze visie is een stap in de richting van het uiteindelijke doel van de gemeente: een CO2-neutraal Maassluis.
- Maassluis wordt niet in één keer aardgasvrij, we doen dit stap voor stap. Het is een proces waarbij de gemeente samen optrekt met inwoners, bedrijven en andere partners.

De uitvoering van de Transitievisie Warmte wordt al opgepakt met onder meer een haalbaarheidsonderzoek naar collectieve duurzame warmtevoorziening in het centrum van Maassluis. Ook andere routes om tot verduurzaming van de gebouwde omgeving te komen worden de komende tijd opgepakt. Goed is ook te benoemen dat de Regionale Structuur Warmte – onderdeel van de Regionale Energiestrategie – een regionale route is om samen met buurgemeenten lokaal bij te dragen aan duurzame resultaten.

Duurzaamheid als integrale opgave: ruimtelijke opgaven verbinden met duurzaamheidstransities

De klassieke ruimtelijke opgaven (stedelijke ontwikkeling/woningbouw, mobiliteit, natuur en landschap, economie) kunnen en moeten regionaal en lokaal verbonden worden met de duurzaamheidstransities (klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie). Dit vergt een ontwikkeling in rolgeving, organisatie en competenties en financiële middelen (van het Rijk) om deze opgaven meer integraal op te pakken. Cruciaal in klimaatrechtvaardigheid is ook dat er meer ruimte komt voor burgerinitiatieven en burgercoöperaties. Alle inwoners (ook praktisch geschoolden) moeten méér worden betrokken bij de duurzaamheidsopgaven. Daarnaast moeten de inwoners ook delen in de opbrengsten van duurzame energie om zo de polarisatie rond duurzaamheidsvraagstukken te verminderen (zie o.a. reflectie SCP op regeerakkoord).

Met het nieuwe kabinet is de minister voor Volkshuisvesting & Ruimtelijke Ordening (VRO) verantwoordelijk geworden voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving en de regie op het nationaal ruimtelijk beleid, zowel ten aanzien van verstedelijking als andere opgaven met een sterke ruimtelijke component. Met de invoering van de Omgevingswet en bijbehorende instrumenten worden opgaven zoals woningbouw, klimaatadaptatie, groen/natuur en de realisatie van energie-infrastructuur meer integraal opgepakt.

Er liggen de komende bestuursperiode volop kansen voor het verbinden van de klassieke ruimtelijke opgaven met de duurzaamheidstransities in Maassluis. Die kansen liggen er vooral rondom metrolijn Hoekse Lijn. Langs de Hoekse Lijn liggen locaties (De Kade, Kapelpolder, Station West e.o.) in de nabijheid van de stations waar het bouwen in een hogere dichtheid mogelijk is. Juist die hogere dichtheid maakt het mogelijk om door functiemenging en gebouwd parkeren relatief meer ruimte te krijgen voor klimaatadaptatie, energietransitie, transitie naar een circulaire economie en natuurinclusief bouwen.

Deze duurzaamheidstransities worden in 2022 meegenomen bij de voorbereiding van de nieuwe stadsvisie/omgevingsvisie.

4.9 Gevolgen van de Covid-19 pandemie

Hoewel de maatregelen om COVID-19 te bestrijden bijna zijn verdwenen, hebben de gevolgen van de lockdowns en andere maatregelen nog lang grote invloed op alle leefgebieden van inwoners. De Nederlandse overheid wil van korte naar langere termijnbeleid gaan om beter met het virus te leren leven. Maassluis moet daaraan vanuit haar eigen rol invulling geven op alle domeinen.

Het gevoel voor autonomie over het eigen leven is afgenomen en dat is slecht voor de gezondheid. De fysieke gezondheid van inwoners is in twee jaar tijd, landelijk gezien, achteruit gegaan. Sportkoepel NOC.NSF berekende bijvoorbeeld dat 34% van de Nederlanders minder is gaan sporten. De Body Mass Index is gemiddeld toegenomen. De psychische gezondheid staat extreem onder druk. Volgens het CBS waren niet eerder zoveel mensen angstig, eenzaam of somber. Dat geldt vooral voor jongeren. De lockdowns en het gemis aan school hebben grote impact op hun sociale leven en hun toekomstperspectieven, en de vraag is hoe snel zich dit zal herstellen.

Uitstel van reguliere zorg zorgt voor hoge maatschappelijke kosten en legt druk op de inwoners, mantelzorgers en zorgorganisaties.

Met bewonderenswaardige veerkracht heeft het Maassluise culturele, sport- en maatschappelijke verenigingsleven alles gedaan wat kon om de activiteiten voor inwoners door te laten gaan. De verenigingen zijn belangrijk voor de maatschappelijke infrastructuur, Maassluis kan hen niet missen. Veel verenigingen kampen inmiddels met een tekort aan leden en vrijwilligers. Van sommige is de continuïteit in gevaar. Hun bedrijfsvoering kunnen zij niet zonder extra financiële steun, buiten de reguliere subsidies voor hun activiteiten, overeind houden.

Ondanks alle inspanningen, flexibiliteit en creativiteit kunnen met name ondernemers in de cultuursector, horeca, delen van de detailhandel en sport het hoofd nauwelijks boven water houden na de gedwongen sluitingen en beperkte openstelling. En ook nu alles weer open is en mogelijk lijkt, duurt het nog een hele tijd voordat de bestaanszekerheid van iedereen weer veilig is. Velen hebben niet alleen zakelijk en maar ook privé verliezen geleden die, ondanks de rijksregelingen en steunpakketten van 2020 en 2021, moeilijk goedge maakt kunnen worden.

Samenhangend beleid voor herstel

Het doel voor de gemeente is het herstel naar een gezonde en krachtig samenleving. 23 samenwerkende gemeentesecretarissen uit Veiligheidsregio Rotterdam hebben in 2021 aan TNO de opdracht gegeven om een systemisch model te bouwen. Dat model geeft het verband van de grootste hoofdpijnpunten over de domeinen heen. Die hoofdpijnpunten zijn verstrekt door de pandemie. Het model maakt het effect van maatregelen die de maatschappelijke gevolgen van de pandemie aanpakken, inzichtelijk. Het model is een ijkpunt voor samenhangend strategisch beleid en effectieve maatregelen voor herstel.

De grootste hoofdpijndossiers per domein:

- Bedrijfsvoering: slagkracht van de overheid, druk op gemeentelijke organisatie
- Zorg: mentaal en fysiek welzijn inwoners, vervullen van de zorgbehoefte
- Sociaal: jongeren in de knel, deelname aan de maatschappij (kwetsbaren), continuïteit van cultuuraanbod en verenigingsleven, leerachterstanden
- Economie: schuldenproblematiek/armoede, werkgelegenheid, leegstand winkels, duurzame bedrijfsactiviteiten

- Fysiek: duurzaamheid, heroriëntatie van stedenbouwkundige vraagstukken, woningschaarste
- Veiligheid: druk op handhaving, jeugdoverlast, polarisatie.

Steunmaatregelen en Corona Noodfonds

Rijksregelingen en provinciale regelingen worden aan gemeentes toegekend om er lokaal invulling en uitvoering aan te geven. Voorbeelden zijn: de TOZO regeling voor zzp'ers, TONK voor bedrijven, SPUK regelingen voor sportorganisaties en gemiste inkomsten van de gemeente.

Daarnaast steekt Maassluis ontvangen rijks gelden voor doelgroepen en doelen in het eigen Corona Noodfonds. De gelden worden in samenwerking met maatschappelijke en vertegenwoordigende organisaties van de sectoren besteed. Een deel van dit noodfonds is bedoeld om sport-, cultuur- en andere organisaties die belangrijk zijn voor de maatschappelijke infrastructuur, financieel te steunen zodat zij overeind kunnen blijven.

Afwegingskader coronamiddelen

Om de beschikbare coronamiddelen op een objectieve en eerlijke manier te verdelen is een afwegingskader vastgesteld. Het inventariseert alle inkomende Rijks- en provinciale gelden voor financiële compensatie van coronamaatregelen, die de gemeente uitvoert. Het kader zorgt met name voor een goede en transparante afweging bij de inzet van de coronamiddelen. Het doel is om extra steun aan doelgroepen te geven én te zorgen voor continuïteit van de maatschappelijke organisaties in Maassluis. Het afwegingskader definieert ook het door de gemeente opgerichte Corona Noodfonds. De besteding van de gelden van het noodfonds zijn verantwoord in de planning en control documenten.

Inzet van het noodfonds in 2022

Jeugd, (eenzame) ouderen en degenen die te maken hebben met armoede, schulden of niet goed kunnen meedoen, komen weer in beeld nu de maatschappij na de coronacrisis weer opengaat. Bij verenigingen en clubs zijn ondertussen zijn veel leden afgehaakt. De behoefte aan het aanbod is veranderd en is er nieuw aanbod bijgekomen. De digitalisering is enorm versneld. Dat stelt hogere eisen aan aanbieders en gebruikers.

De coronasteun heeft veel organisaties en activiteiten overeind gehouden in de afgelopen 2 jaar. Nu de coronamaatregelen zijn opgeheven, blijven de middelen in het Corona Noodfonds voor 2022 beschikbaar want de effecten van corona zijn nog lang niet goedge maakt. Het accent van de inzet van de middelen ligt nu op herstel en de noodzakelijke transitie van de sportieve, culturele en maatschappelijke infrastructuur. De inzet van het Corona Noodfonds is gericht op steun aan het maatschappelijk leven; niet alleen de cruciale instellingen moeten behouden blijven en werkenden in de sector gesteund, maar ook moeten er voor inwoners voldoende mogelijkheden blijven om mee te doen, zich te ontspannen, te ontplooiën en betekenisvolle sociale verbanden aan te gaan.

Samen met onder andere de Culturele Raad Maassluis, de Sportraad en organisaties in het sociaal domein wordt bepaald welke initiatieven het best bijdragen aan het herstel en de ontwikkeling. Het plan voor jeugd en jongeren, bestrijding van eenzaamheid van ouderen en extra begeleiding van kwetsbare groepen is in de uitvoeringsfase. Voor armoede, schulden, participatie en re-integratie worden plannen gemaakt.

[Advies B en W definitieve vaststelling financieel afwegingskader corona](#)

[Bijlage 1. Financieel Afwegingskader Coronagelden](#)

5 Samenvatting programma's

5.1 Programma 0 Bestuur en dienstverlening

De hoofdlijnen van het programma:

Maassluis is een stad van en voor iedereen. Het gemeentebestuur en de gemeentelijke organisatie verbinden en werken samen met de inwoners van Maassluis. Dit betekent dat de inwoners moeten kunnen vertrouwen op een goede, betrouwbare dienstverlening, die past bij deze tijd. Hiervoor is het noodzakelijk dat de al in gang gezette ontwikkeling om steeds meer producten ook digitaal op een gebruiksvriendelijke manier aan te bieden wordt voortgezet. Naast een goede dienstverlening anticipeert de gemeente op nieuwe vormen van samenwerking tussen overheid en samenleving. Dit vergt van de gemeente dat op vragen snel en adequaat antwoord wordt gegeven, dat problemen snel worden opgelost en dat waar nodig hulp wordt geboden. De dienstverlening uit zich in het contact tussen gemeente en inwoners. De manier van communiceren moet hierbij aansluiten. Dit betekent een proactieve communicatie, die een nieuwe vorm van samenwerking mogelijk maakt tussen de (netwerk)samenleving en de gemeente.

Wat wij hiervoor doen:

1. Beter inspelen op de wens van de inwoners om snel, adequaat en klantvriendelijk geholpen te worden

Op basis van een uitvoeringsprogramma dienstverlening verbetert in fases de dienstverlening door het toetsen en monitoren van de telefonie, de beantwoording van e-mail en brieven, de webcare en de klantbejegening in zijn algemeenheid.

Per 1 januari 2022 is een wijziging van kracht in de Wet basisregistratie personen (BRP). De gemeente is vanaf deze datum verplicht om alle mensen die rechtmatig in de gemeente verblijven en geen woonadres hebben, in te schrijven in de BRP op een briefadres.

2. Het vertrouwen in de overheid versterken met een andere werkwijze en stijl van communiceren van de gehele organisatie: het college, ambtenaren en gemeenteraad.

Communicatie is een belangrijke bouwsteen van veel wat de gemeente doet. Doel is iedereen zo goed mogelijk informeren over alles wat er in de stad gebeurt. De gemeente richt zich op de leefwereld van de Maassluizers en communiceert begrijpelijk en met respect. De gemeente informeert niet alleen, maar stimuleert dialoog en participatie en gaat actief in gesprek met inwoners. De coronacrisis heeft laten zien dat het ook digitaal kan door online-bijeenkomsten met inwoners te organiseren. Die bijeenkomsten werden goed bezocht en krijgen zeker een vervolg. De gemeente luistert naar de stad en houdt daar in de communicatie rekening mee. Communicatie gebeurt in begrijpelijke taal en klantgericht. De inwoner staat centraal. De gemeente kiest middelen, ook online, die bij de doelgroep en de boodschap past.

3. Wet open overheid

Op 1 mei 2022 treedt de Wet open overheid (Woo) in werking. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De wet is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet er voor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

De Woo legt de nadruk op het actief openbaar maken van documenten. De verplichting tot actieve openbaarmaking geldt voor verschillende categorieën, zoals raads- en bestuursstukken, maar ook

beschikkingen, Woo-verzoeken en klachten. Deze verplichting wordt fasegewijs ingevoerd, waarschijnlijk vanaf 2023.

Naast actieve openbaarmaking verandert er ook één en ander op het gebied van passieve openbaarmaking, het op verzoek openbaren van stukken. De belangrijkste wijzigingen zijn de wijze van indiening van een verzoek, de beslistermijn en het toepassen van de uitzonderingsgronden (de gronden om niet te openbaren). Deze worden enerzijds uitgebreid maar anderzijds strikter toegepast. De Woo kent verder algemene bepalingen als het aanwijzen van een contactfunctionaris en een zorgplicht tot het digitaal toegankelijk maken van documenten. Het eerste en tweede kwartaal van 2022 worden gebruikt om de impact van de Woo te onderzoeken, ook op de processen en de systemen, en de Woo te implementeren binnen de organisatie.

4. Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van het boekjaar 2021 neemt het college een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. Hiermee legt het college zelf verantwoording af aan de gemeenteraad over de naleving van de regels voor het financiële reilen en zeilen in de organisatie. Bijvoorbeeld over de naleving van de voorwaarden voor subsidies, Europese aanbestedingen of van regels met betrekking tot lasten waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting. Het kader van de (financiële) rechtmatigheidsverantwoording bestaat uit de volgende criteria:

1. begrotingscriterium;
2. voorwaardencriterium;
3. misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O).

Het oordeel over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening wordt tot het boekjaar 2022 door de accountant gegeven in haar controleverklaring in de jaarrekening. Die verantwoordelijkheid verschuift dus door deze wijziging. Dit is het gevolg van landelijke wetwijziging van het BBV (de gemeentelijke verslaggevingsregels). Het college moet vanaf 2021 zelf het oordeel over rechtmatigheid uitspreken (en onderbouwen), de accountant controleert wel de getrouwheid van dit oordeel. De verdere uitwerking volgt medio 2022 met een advies over de te hanteren scope, toleranties, rapportagegrenzen en de werkwijze van de control-organisatie, waaronder het trekking van steekproeven uit de mutaties en de controle hiervan.

Reguliere taken

- Het besturen van de stad door raad en college
- Het ondersteunen van raad en college door griffie en ambtelijke organisatie
- Het uitvoeren en actualiseren van bestaand gemeentelijk beleid
- Het leveren van gemeentelijke producten en diensten
- Het uitvoeren van de taken op het gebied van burgerlijke stand
- Het bijhouden en kwaliteitsbeheer van de Basisregistratie Personen (BRP)
- Uitvoeren Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) ten behoeve van fraudebestrijding
- Het organiseren van verkiezingen

Kaderstellende documenten

- [Gedragscode integriteit burgemeester en wethouders Maassluis 2016](#)
- [Gedragscode integriteit raadsleden Maassluis 2016](#)
- [Algemene Subsidieverordening Maassluis](#)
- [Evaluatie nota Mondiaal beleid](#)
- [Nota Samen Doen](#)
- <https://www.maassluis.nl/servicenormen>
- <https://www.maassluis.nl/klacht-indienen>

5.2 Programma 1 Veiligheid en handhaving

De hoofdlijnen van het programma:

Veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor Maassluis om een plezierige plaats te zijn om in te wonen, werken en recreëren. De inwoner verwacht waarborgen voor sociale en fysieke veiligheid. Dit vraagt om een integrale, daadkrachtige aanpak. De verantwoordelijkheid voor veiligheid ligt allereerst bij de gemeente en politie. Zij kunnen dit echter niet alleen. Het is daarom belangrijk dat inwoners, politie, gemeente, justitie, maatschappelijke instellingen en bedrijven samenwerken om de veiligheid in buurten en wijken te vergroten

Wat wij hiervoor doen:

1. Aanpak ondermijnende criminaliteit:

Een projectleider zorgt voor een preventieve en repressieve aanpak door onder andere:

- voorlichtingsbijeenkomsten, bewustwordingssessies, weerbaarheidstrainingen en communicatieve voorlichting
- samenwerking met politie, OM, DCMR, Belastingdienst, Inspectie SZW, SVB, Stedin, Stroomopwaarts, Douane, UWV, RDW en het RIEC
- instellen preventief fouilleren; de burgemeester heeft met het aanwijzen van de 3 metrostations en directe omgeving, mogelijk gemaakt dat hier door de politie preventief wordt gefouilleerd.
- opstellen van de beleidsregel malafide bedrijven waarop maandelijks integrale controles worden uitgevoerd
- vergroten van de meldingsbereidheid door oprichting van een intern meldpunt ondermijning. Extern is de gemeente aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem.
- speciale focus op vastgoedfraude, drugs, bedrijventerreinen, automotive branche, opslagloodsen en horeca
- toepassen van de wet BIBOB
- toepassen van bestuurlijke maatregelen

2. Ervoor zorgen dat alle Maassluiers zich veilig voelen in de eigen leefomgeving

De gemeente werkt aan de volgende onderwerpen:

- Voorkomen van polarisatie: o.a. door gebruik maken van een netwerk van sleutelfiguren.
- De gemeente beschikt over een protocol maatschappelijke onrust, dit protocol wordt geactualiseerd en is begin 2022 klaar.
- Aanpak cybercrime, inwoners worden weerbaar gemaakt tegen online/digitale criminaliteit.
- Persoonsgerichte aanpak.
- Zorgdragen voor adequate brandweer- en ambulancezorg.

3. Deelname veiligheidsregio; hogere bijdrage vanaf 2023

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) heeft onderzoek laten doen naar haar takenpakket en de financiering hiervan omdat steeds duidelijker werd dat de verhouding tussen taken en kosten/inkomsten uit de pas ging lopen. In de VRR kadernota 2023 zijn de gevolgen van de keuze voor het scenario uit de ontwikkelagenda én de nieuwe verdeelsleutel verwerkt. De nieuwe verdeelsleutel is gebaseerd op de inkomsten die de gemeenten uit het Gemeentefonds krijgen voor het onderdeel brandweer en rampenbestrijding. De hogere bijdrage aan de VRR voor Maassluis wordt gefaseerd van 2023 tot en met

2026 ingevoerd. In de meerjarenbegroting zijn de meerkosten reeds verwerkt op basis van een inschatting.

Iedere gemeente is verantwoordelijk voor de voorbereiding op crisissituaties die de inwoners kunnen treffen. Naast de klassieke rampen is in het Regionaal Risicoprofiel een uitwerking opgenomen van de soorten rampen en crisis die de gemeenschap kunnen treffen. Denk hierbij aan de moderne crisis. De coronapandemie heeft duidelijk gemaakt dat dit nodig is. De gemeenten werken hierbij nauw samen binnen het verband van de VRR.

Reguliere taken

- Openbare orde en veiligheid, inclusief handhaving en toezicht
- Vergunningverlening op basis van Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en bijzondere wetten
- Brandweezorg en ambulancezorg (via verlengd lokaal bestuur bij VRR)
- Crisisbeheersing
- Handhaven van de APV en alcoholwet
- Uitvoeren en actualiseren van bestaand lokaal en landelijk beleid
- Implementeren van nieuw lokaal en landelijk beleid
- Jaarlijks opstellen van uitvoeringsprogramma integraal veiligheidsbeleid

Kaderstellende documenten

- [Algemeen Plaatselijke Verordening 2019](#)
- [Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022](#)
- [Nota Horecabeleid 2019](#)
- [Beleidsplan VRR 2018-2022](#)
- [Beleidsnota Ondernijning 2019](#)

5.3 Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

De hoofdlijnen van het programma:

Het inrichten en beheren van de openbare ruimte en de inspanningen van de gemeente om de gebruiks-, en belevingswaarde, klimaatbestendigheid, de (verkeers)veiligheid, de doorstroming en duurzaamheid verder vorm en inhoud te geven.

De riolen, (water)wegen, bruggen en kademuren dienen op orde en veilig te zijn. Het Deltaprogramma 2021 is gericht op waterveiligheid, zoet water en ruimtelijke adaptatie. In het Deltaprogramma 2021 van het Rijk is ook veel aandacht voor de verbinding tussen ruimte en water. Niet alleen met het oog op de stijgende zeespiegel, maar ook om beter om te gaan met de toenemende droogte. De waterkwaliteit en het behouden van zoet water wordt steeds belangrijker. Een gezonde leefomgeving is prettig wonen, werken en recreëren voor iedereen.

Dit wordt vertaald in maatregelen die nodig zijn om de openbare ruimte, zowel boven als onder de grond, veilig en verbonden te laten zijn met de toekomstige uitdagingen en economische groei. De wijze waarop Maassluis omgaat met overvloedig regenwater en de effecten van klimaatverandering is uitgewerkt in het Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2024 onder de noemer 'Maassluis Rainproof'.

Wat wij hiervoor doen:

Metropolitane Fietsroute (MFR)

In de loop van 2022 wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de herinrichting van de Prinses Julianalaan in samenhang met de MFR. Vooruitlopend hierop heeft het college in januari 2022 besloten om op korte termijn een aantal 'no-regret' maatregelen te nemen om de verkeersveiligheid en leefbaarheid van de Prinses Julianalaan te verbeteren.

Aan de hand van het voorlopige ontwerp wordt in de tweede helft van het jaar de kostendekking vastgesteld in samenhang met het gehele tracé van de MFR.

Wegenstructuurvisie

Zo snel mogelijk wordt de raad de geactualiseerde wegenstructuurvisie voorgelegd. Deze geactualiseerde visie is onder meer van belang voor de te maken keuzes en te nemen besluiten rondom woningbouwlocaties.

Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)

In december 2021 is in samenwerking met de gemeente Westland, Den Haag en de MRDH een haalbaarheidsonderzoek afgerond naar een hoogwaardig openbaar vervoersysteem (HOV) Maassluis - Westland - Den Haag.

Dit eerste onderzoek is positief afgesloten. Om de technisch haalbaarheid te onderzoeken is een vervolgonderzoek nodig. Gezien het belang van de bereikbaarheid van Maassluis, neemt Maassluis actief deel aan het vervolgonderzoek.

Parkeernota

In 2022 wordt de raad een parkeernota voor nieuwbouw aangeboden en een vergelijkbare nota voor de bestaande bouw.

Maassluis heeft hiervoor de volgende beheerplannen:

Rioleringsplan

GRP 2020-2024 richt zich op 4 doelen: volksgezondheid, leefomgeving, milieu & natuur en klimaat. Voor het realiseren van deze doelen is samenwerking met de andere disciplines in de openbare ruimte een vereiste. Bij de herziening van de beheerplannen Wegen en Groen wordt hiermee rekening gehouden. Belangrijke pijler in de Maassluis Rainproof aanpak is de inzet van privaat en openbaar groen om regenwater, vast te houden, te verwerken en af te voeren. In 2022 worden extra stappen gezet onder de slogan 'Wij maken Maassluis groen en rainproof'. Klimaatadaptatie (klimaatmaatregelen) worden ingezet voor de aanpak van wateroverlast, droogte, overstroming en hittestress.

Beheerplan Wegen 2023-2026 (in voorbereiding)

Dit beheerplan wordt de opvolger van de beheerplannen Wegen (2017-2021) en Openbare Verlichting (2018-2022). Tevens wordt hierin het straatmeubilair toegevoegd. Door de toenemende leeftijd zijn steeds meer wegen aan groot onderhoud toe. In het collegeprogramma 2018-2022 heeft het huidige college hier al op ingesprongen door het investeringsvolume tijdelijk met €4 ton per jaar te verhogen. Het nieuwe beheerplan is nu in voorbereiding. Uit de huidige eerste ambtelijke verkenningen blijkt dat er meer investeringsvolume per 2023 nodig is. In de exploitatie is daardoor een plus nodig om de gewenste kwaliteiten te blijven behouden:

- Areaaluitbreiding; afgelopen jaar zijn onder andere grote delen in Wilgenrijk en Het Balkon aan het areaal toegevoegd.
- Inflatiecorrectie; de inflatie in de GWW sector was in 2021 bijna 10%.
- In de visie Openbare Ruimte is benoemd: "De gemeente onderhoudt de openbare ruimte niet alleen om het schoon, heel en veilig te houden, de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte moet zij zodanig uitvoeren dat deze daadwerkelijk bijdragen aan de hogere doelen van 'beleven, bewegen, ontmoeten, trots en duurzaamheid'. Hiervoor bestaan geen panklare oplossingen. Dit vergt een zoektocht om samen met bewoners en de andere beheerdisciplines proefprojecten op te starten.
- Het toenemend aantal meldingen en eigen waarnemingen vragen om een vergroting van de capaciteit van Stadsbedrijf.
- De wegen in het centrum zijn met historisch passende, maar kwetsbare materialen ingericht en worden intensief gebruikt. Nu, ongeveer 10 jaar na de grote herinrichting, voldoen delen al niet meer aan de ambitie. Grote delen zouden aangepakt moeten worden.
- Al enige jaren blijkt uit de weginspecties dat het percentage wegen met een kwaliteit onder het streefniveau op 13% blijft hangen.

Deze bevindingen zijn recent aan het licht gekomen uit deze eerste verkenningen en daardoor nog niet eerder gedeeld.

Beheerplan Civiele Kunstwerken

Dit beheerplan (2021-2024) is in 2021 vastgesteld. In dit beheerplan is het regulier onderhoud en de onderzoeken/het gegevensbeheer voor deze beheerplanperiode afdoende belegd. In 2023 wordt op basis van de onderzoeken een nieuw investeringsprogramma voor de komende 10 jaar aangeboden. Gezien de relatief hoge leeftijd van de kademuren moet rekening gehouden worden met een investeringsbehoefte die boven het langjarig gemiddelde van €1,3miljoen/jaar ligt. In 2023 wordt eveneens een voorstel gedaan voor het baggeren van de getijdhaven. De dotatie in de voorziening is al 20 jaar niet verhoogd, zelfs geen inflatiecorrectie. Nadat in het voorjaar van 2022 de Noordgeer gebaggerd is, is de voorziening leeg, terwijl ook de buitenhaven gebaggerd moet worden.

Beheerplan Groen 22-26 (in voorbereiding)

In de visie Openbare Ruimte Maassluis is op basis van ruimtelijke en functionele aspecten de 'Maat van Maassluis' vastgesteld. Het zogeheten 'glas in lood'. Op basis van deze indeling wordt het groen op verschillende kwaliteitsniveaus onderhouden. Deze visie wordt in het nog vast te stellen Beleidsplan Groen nader uitgewerkt. Na vaststelling van het Groenbeleidsplan wordt het Groenbeheerplan opgesteld. Hierin wordt, in aansluiting op het Groenbeleidsplan en GRP meer aandacht besteed aan klimaatadaptieve maatregelen en verbetering van de biodiversiteit. Hiervoor is extra budget noodzakelijk. In de komende vier jaar vinden er grote areaaluitbreidingen plaats zodat een budgetuitbreiding voor het groen onontkoombaar is. Zoals nu blijkt uit de eerste ambtelijke inventarisaties zullen de areaaluitbreidingen respectievelijk bedragen:

Bomen +17%, Gras +22%, Beplanting +6%, Speelgelegenheden +10%, Watergangen+ 40%.

Deze inzichten zijn recent opgedaan en daardoor nog niet eerder gedeeld.

Reguliere taken

- Het aanleggen, beheren en onderhouden van wegen, straten, pleinen, tunnels, bruggen, kademuuren, kabels en leidingen, verkeersregelininstallaties, straatmeubilair en openbare verlichting.
- Het ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van beleid
- Het verwerven van subsidies

Kaderstellende documenten

- [Structuurvisie](#)
- [Wegenstructuurvisie](#)
- [Visie Openbare Ruimte \(VOR\)](#)
- [Coalitieakkoord 2018-2022](#)
- [Fietsbeleidsnota 2010-2014](#)
- [GRP \(gemeentelijk rioleringsplan 2020-2024\)](#)
- [Handboek Inrichting Openbare Ruimte \(HIOR\)](#)
- Beheerplannen (zie voor link [paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen](#))

5.4 Programma 3 Economie en citymarketing

De hoofdlijnen van het programma:

Een goed draaiende economie is belangrijk voor Maassluis. Bedrijven zorgen voor werkgelegenheid, maar vervullen ook een belangrijke sociale en maatschappelijke rol. De gemeente streeft naar een goed ondernemersklimaat in Maassluis en een goede samenwerking tussen het bedrijfsleven en de overheid. Inzet is de stad aantrekkelijker maken. Zowel voor nieuwe bedrijven om zich te vestigen als voor recreanten en toeristen om Maassluis te bezoeken. De toeristische sector is flink in opkomst. Maassluis heeft veel potentieel om het toerisme verder uit te bouwen. Dit levert kansen op om de economie van Maassluis te voorzien van nieuwe impulsen.

Wat wij hiervoor doen:

Maritiem Historisch Maassluis

In 2021 heeft de gemeenteraad het 10 jaren ontwikkelplan Maritiem Historisch Maassluis vastgesteld. Het Rijk heeft een financiële bijdrage toegezegd van 650.000 euro.

Het maritieme erfgoedensemble van schepen, havens, havenpanden en musea gaat als vliegwiel fungeren voor de ontwikkeling van het historische havengebied en de stadskern van Maassluis. Voor de realisatie van de verschillende deelprojecten wordt met meerdere partners samengewerkt. Culturele en maritieme organisaties uit Maassluis zetten zich actief in om van het project Maritiem Erfgoed Maassluis een succes te maken. In 2022 wordt de raad met regelmaat geïnformeerd over de voortgang.

Economische visie

1. Behoud en waar mogelijk uitbreiding van werkgelegenheid

De gemeente hecht veel waarde aan het vestigen van bedrijven die werkgelegenheid kunnen bieden en het waar mogelijk vervorderen van de samenwerking tussen gemeente en ondernemers. Daarnaast probeert de gemeente ondernemers te stimuleren om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Er wordt gewerkt aan:

- Een toekomstbestendige binnenstad
- Ontwikkeling van bedrijventerrein De Dijk en de Lely Campus
- Herontwikkeling van de Kapelpolder

2. Een aantrekkelijker stad

Door de sector recreatie en toerisme te vergroten wil de gemeente de stad Maassluis aantrekkelijker maken voor recreanten en toeristen. Daarnaast is de inzet om de stad leuker en gezelliger te maken voor de eigen inwoners. Bijvoorbeeld door het eenvoudiger te maken evenementen te organiseren.

Bijkomend effect moet zijn dat de uitstraling en het imago van de stad versterkt wordt.

Er wordt gewerkt aan:

- Citymarketing
- Benadrukken van de unieke eigenschappen van Maassluis
- Werken aan de uitstraling van de binnenstad
- Regionale samenwerking
- Promotie

In 2022 wordt de Economische Visie Maassluis 2015-2025 tussentijds geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Reguliere taken

- Uitvoering stadsontwikkelings-/ ruimtelijke projecten
- Bestuurlijke overleggen bedrijfsleven
- Beantwoorden ondernemersvragen
- Organiseren/bijwonen ondernemersbijeenkomsten

Kaderstellende documenten

- [Economische visie Maassluis 2015-2025](#)
- [Detailhandelsvisie Maassluis](#)
- [Citymarketingbeleid Op volle kracht vooruit 2019-2024](#)
- [Visiedocument Toeristische Marketing Maassluis 2016](#)
- [Algemene Subsidieverordening Maassluis](#)
- [Nota Samen Doen](#)

5.5 Programma 4 Onderwijs

De hoofdlijnen van het programma:

Alle kinderen hebben recht op een goede start en verdienen de beste ondersteuning en stimulering om hun eigen, unieke talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Leerlingen, ouders, scholen en de gemeente hebben ieder een eigen rol. De verantwoordelijkheid voor goed onderwijs ligt bij de scholen en de schoolbesturen, maar de gemeente kan een positieve bijdrage leveren. Binnen de wettelijke kaders en vanuit ieders eigen rol en verantwoordelijkheden wordt gezorgd voor goede onderwijshuisvesting. Uitgangspunt is het onderwijs faciliteren zodat de gemeente bijdraagt aan een goede start en gelijke kansen in het onderwijs voor alle kinderen. Daarnaast is de inzet gericht op het borgen van de doorgaande leerlijn en de doorgaande zorglijn.

Wat wij hiervoor doen:

1. Een goede start en gelijke kansen voor alle kinderen

Doel is alle jeugdigen in Maassluis gezond en veilig te laten opgroeien. Maar ook dat alle jeugdigen de kans krijgen om zich te ontwikkelen en zich voor te bereiden op hun toekomst. Alle peuters, kinderen en jongeren die een duwtje in de rug nodig hebben om vooruit te komen, moeten ondersteuning krijgen.

Het onderwijskansenbeleid wordt in 2022 geëvalueerd en bijgesteld voor de komende jaren. De huidige doelstellingen zijn:

- Gelijke kansen voor alle kinderen, ongeacht hun startpositie.
- Het ontwikkelen van talenten bij kinderen en jongeren staat centraal.
- Voorkomen dat de achterstand die doelgroepkinderen hebben op hun leeftijdsgenoten groter wordt.
- Ouders en kinderen actief betrekken in, en om de school en wijk.
- Uitval beperken of voorkomen en zorgen voor meer aansluiting op alle overstapmomenten, zoals de doorgaande lijn peuters-kleuters.
- Voorkomen wordt dat er hulp nodig is door vroeg-herkenning en tijdig/tijdelijk passende ondersteuning inzetten.

Verder zijn een 'leven lang ontwikkelen' en het onderwijskansenbeleid laten aansluiten bij volwasseneneducatie de speerpunten voor de komende periode.

Ook voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is een onderdeel van het onderwijskansenbeleid. De speerpunten voor de komende jaren zijn: voldoende aanbod van 16 uur VE, opvoedondersteuning, ouderbetrokkenheid, indicatiestelling en toeleiding, taalondersteuning thuis en op de Diamant (Schakelklas), de educatieve kwaliteit van gastouders en de jaarrapportages (VVE monitor)

In 2022 loopt de beleidsperiode de voor- en vroegschoolse periode vanuit het Rijk af.

In 2021 was er sprake van overschrijding van OAB middelen. Dit heeft een aantal redenen:

- Het definitief toegekende bedrag van het Rijk was hoger dan vooraf toegekend. In de begroting was rekening gehouden met een fluctuatie van +/- 10%, conform advies van de Rijksoverheid. Om die reden is voorzichtig begroot.

- Ook had kinderopvang ruimer subsidie aangevraagd dan gerealiseerd en waren vanwege corona niet alle overige OAB zaken gerealiseerd. Het niet uitgegeven bedrag mag worden meegenomen naar 2022. Hiervoor komt een voorstel dat in februari 2022 in het college van b en w besproken is.

De evaluatie van het onderwijskansenbeleid wordt gebruikt om de doelstellingen VVE aan te scherpen en voor het formuleren van betere spelregels en betere uitnutting van de geormerkte rijksmiddelen/de OAB middelen.

Gevolgen coronapandemie

De coronapandemie heeft grote gevolgen voor het onderwijs en in het bijzonder voor de leerlingen. Dit geldt voor alle leerlingen over de volle breedte van het funderend onderwijs en zeker ook voor de doelgroeppeuters die deelnemen aan het VVE programma.

Het Nationaal Programma Onderwijs heeft als doel te zorgen dat corona gerelateerde vertragingen in het onderwijs binnen 2,5 jaar worden weggewerkt. Alle actoren in en om het onderwijs hebben gezamenlijk een maatschappelijke verantwoordelijkheid om deze corona achterstanden aan te pakken. Scholen hebben hierin de regie. De gemeentelijke NPO middelen worden ingezet voor herstel van het welbevinden en versterken van sociaal emotionele vaardigheden. Belangrijke uitgangspunten voor de gemeente:

- afstemmen van de NPO middelen die het onderwijs zelf ontvangt met de gemeentelijke NPO middelen;
- extra inzet op VVE vanuit de onderwijs achterstanden middelen (OAB);
- aan de slag met de leidende principes uit het MVS Jeugdmodel.

Gemeenten bieden aanvullende maatregelen ter ondersteuning aan de inzet van de scholen en de kinderopvang. Kwetsbare kinderen/gezinnen zijn meer kwetsbaar geworden zijn door de coronapandemie. De bedoeling van de NPO aanpak is om de meest kwetsbaren goed te leiden naar de activiteiten en de deelname aan de herstelprogramma's te stimuleren.

2. Goede onderwijshuisvesting voor ieder kind zodat een breed palet aan eigentijdse onderwijsvoorzieningen aanwezig is

Samen met de schoolbesturen voor het primair onderwijs is het Meerjaren Onderwijshuisvestingsplan 2021 opgesteld. Hierin staan de ontwikkelingen voor de korte en lange termijn beschreven. De maatregelen die op korte termijn worden genomen zijn de onderwijshuisvesting (met sportzaal) in Wilgenrijk, de uitbreiding van IKC Het Balkon en de nieuwbouw van de Montessorischool. De maatregelen op langere termijn zijn afhankelijk van de ontwikkelingen in de woningbouw en de toename van het aantal leerlingen.

Reguliere taken

- Uitvoeren Wet publieke gezondheid
- Uitvoeren Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzaal
- Uitvoeren van de leerplichtwet en terugdringen van voortijdige schoolverlaters
- Uitvoeren verordening Leerlingenvervoer Maassluis
- Bekostigen en bieden van onderwijshuisvesting

Kaderstellende documenten

- [Onderwijskansenbeleid: samen bouwen aan gelijke kansen](#)
- [Algemene Subsidieverordening Maassluis](#)
- [Uitvoeringsagenda Onderwijskansen](#)
- [Nota Samen Doen](#)
- [Meerjaren Onderwijshuisvestingsplan 2021](#)
- [Koersdocument MVS Jeugdmodel](#)

5.6 Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en groen

De hoofdlijnen van het programma:

Groen, sport, cultuur en recreatie zijn belangrijk voor de beleving en uitstraling van de stad. Het is leuk om te sporten, fijn om cultuur te beleven en recreëren zorgt voor ontspanning. Maar groen, sport, cultuur en recreatie zijn meer dan dat. Het zijn belangrijke middelen om de doelstellingen in het sociale en fysieke domein te realiseren. Groen, (water)sport, kunst & cultuur en recreatie dragen bij aan een goede lichamelijke en geestelijke gezondheid, zorgen voor persoonlijke ontwikkeling van jong en oud en zijn belangrijk bij het bevorderen van een fijne woonomgeving. Het rijke sportieve en culturele verenigingsleven en de recreatiemogelijkheden zorgen bovendien voor verbinding en verrijking. Dit is belangrijk voor de sociale cohesie in Maassluis. Meer en gevarieerder groen zorgt daarbij voor frisse lucht, verkoeling, biodiversiteit, waterbuffering en een prettige beleving van de omgeving.

Wat wij hiervoor doen:

1. Goede voorzieningen organiseren voor het verenigingsleven en in de openbare ruimte

De inzet is gericht op goede faciliteiten, meer groen en het stimuleren van verbindingen tussen diverse partijen in Maassluis. Dit gebeurt onder andere door:

- Opstellen groenbeleids- en beheerplan en in 2022 voorleggen aan de gemeenteraad (zie ook Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat).
- Wijziging van het beheer van dierenhoeken.
- Actieplan Spelen.
- Ondersteunen van het 10-jaren Ontwikkelplan Maritiem Historisch Maassluis.
- Vernieuwen van beeldende kunst.
- Herstel kunst- en cultuursector Maassluis.
- Verbeteren van binnen- en buitensportaccommodaties.
- Realisatie van bewegingstoestellen in de openbare ruimte.
- Aantrekkelijker maken van buitengebieden.

2. Realiseren van een breder bereik van/met sport, cultuur en recreatie

Groen, sport, kunst & cultuur en recreatie dragen bij aan de leefbaarheid en beleving in en om de stad en de persoonlijke ontwikkeling en gezondheid van de inwoners. Samen met andere beleidsterreinen in zowel het sociale als fysieke domein wil de gemeente een breder bereik realiseren met groen, sport, cultuur en (water)recreatie. Iedereen moet kunnen meedoen in een duurzame samenleving.

Dit gebeurt onder andere door:

- Inzetten op een breder bereik van cultuur.
- Versterken van cultuureducatie.
- Versterken van de recreatieve mogelijkheden in het buitengebied.

3. Nieuwe Sportnota vastgesteld

De gemeenteraad heeft in februari 2022 de sportnota Maassluis Sport! vastgesteld. De sportnota zet onder andere in op het verhogen van de sportparticipatie onder alle Maassluisse inwoners, het versterken van sportverenigingen, het inzetten van sport om gezondheid te bevorderen en eenzaamheid tegen te gaan.

Sportaccommodaties

Een belangrijk onderwerp in de sportnota zijn de sportaccommodaties in Maassluis. Sommige zijn hard toe aan vernieuwing. Er wordt nu gewerkt aan de realisatie van de sportzaal aan de Sportlaan en in de sportnota is ook de vernieuwing van de Olympiahallen opgenomen. Daarnaast komt er een plan voor de gymzalen aan de Haydnlaan en de Parkietstraat. Ook is er aandacht voor het duurzaamheidsaspect bij het bouwen en investeert de gemeente in het duurzaam maken van de lichtinstallaties.

Personele inzet

Om de sportverenigingen te versterken komt er een verenigingsadviseur in Maassluis en om een snelle start met de Olympiahallen te maken wordt op korte termijn een projectleider aangetrokken. De buurtsportcoaches zijn al enkele jaren actief in het onderwijs en in de wijk om de basisschooljeugd al vroeg kennis te laten maken met sport en bewegen. Verder is er een bewegecoach aangepast sporten die mensen met een beperking begeleidt naar een passend sportaanbod.

Tenslotte is er een Maassluis Sportakkoord dat ondertekend is door 28 partijen, waarmee de Maassluis sport in z'n algemeenheid wordt gepromoot en waarmee nieuwe initiatieven opgestart kunnen worden.

4. Kunst & Cultuur Academie (KCA)

De KCA verhuist in 2022 naar Theater Koningshof. Het huidige gebouw van de KCA aan de IJsvogelstraat moet plaatsmaken voor woningbouw.

In Theater Koningshof komt hiermee een concentratie van meerdere culturele instellingen onder één dak in Maassluis.

Het streven is dat de KCA voor de zomer van 2022 is verhuisd.

Reguliere taken

- Uitvoering Sportnota Maassluis
- Uitvoering Cultuurvisie Maassluis en evaluatie
- Subsidiëring breedtesportactiviteiten- en projecten
- Subsidiëring Stichting Exploitatie Zwembad Maassluis
- Specifieke aandacht voor Cultuureducatie op primair en voortgezet onderwijs
- Specifieke aandacht voor de kleedkamer subsidieregeling
- Sport- en beweegstimulering
- Verenigingsondersteuning
- Realiseren buurtsport coördinatie (combinatiefuncties sport/buurtsportcoaches)
- Beheer, onderhoud en verhuur gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties
- Onderhoud, nieuw- en vernieuwbouw gemeentelijke accommodaties
- Kwalitatieve verbetering van het aanbod binnensportaccommodaties
- Uitvoering Onderwijshuisvestingstaken (bewegingsonderwijs)
- Overleg Culturele Raad Maassluis
- Overleg Maassluis Sport- en Recreatieraad
- Beheer en onderhoud openbaar groen
- Beheer en onderhoud dierenhoeken
- Beheer en onderhoud speelgelegenheden en trapvelden

Kaderstellende documenten

- [Alles stroomt, niets blijft hetzelfde - Cultuurvisie Maassluis 2015-2020](#)
- [Evaluatie Cultuurvisie](#)
- [Coalitieakkoord 2018-2022](#)
- [Sportnota Maassluis Sport! \(2022 e.v.\)](#)
- [Tarievenbeleid Sport 2017](#)
- [Algemene Subsidieverordening Maassluis](#)
- [Actieplan Spelen Maassluis 2018-2028](#)
- [Nota Samen Doen](#)
- [Visie op de Openbare Ruimte](#)
- Beleidsplan Groen (in voorbereiding, zie Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat)
- Beheerplan Groen (in voorbereiding, , zie Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat)

5.7 Programma 6 Sociaal domein

Samen zijn wij Maassluis

Maassluis is een sociale en rechtvaardige gemeente. Iedereen moet kunnen meedoen. Het tegengaan van eenzaamheid, de integratie en diversiteit komen samen in het programma 'SamenzijnwijnMaassluis. Deze thema's dragen gezamenlijk bij aan het versterken van de sociale verbondenheid en de sociale cohesie in een wijk en in de stad.

De gemeente streeft naar een inclusieve samenleving, waarin iedereen ertoe doet en niemand uitgesloten wordt. Er is ruimte om van elkaar te verschillen, maar dit leidt niet tot verdeeldheid. Met behulp van het programma De Wijk op maat wordt krachtige wijken en buurten gerealiseerd waar bewoners omzien naar elkaar, er ruimte is om met elkaar in gesprek te gaan en waar bewoners zich betrokken voelen bij de wijk. Dit alles kan alleen samen met inwoners en maatschappelijke partners gerealiseerd worden.

De gemeente vindt het van groot belang dat inwoners, die ondersteuning nodig hebben, nu en in de toekomst op deze ondersteuning kunnen rekenen. Uitgangspunten zijn voldoende kwaliteit en betaalbaarheid. Dit vraagt om een transformatie van het sociaal domein.

MVS Jeugdmodel

De gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam werken sinds 2019 intensief samen aan het ontwikkelen van het MVS Jeugdmodel. De MVS-gemeenten willen samen met jeugdhulpprofessionals, cliënten, huisartsen, instellingen en scholen de kwaliteit van de jeugdhulp verbeteren door de jeugdhulp dichter bij en in aansluiting op de leefsituatie van het kind en het gezin te organiseren. Daarnaast is de verwachting dat deze aanpak leidt tot beter beheersbare kosten.

De gemeenteraad is nauw betrokken bij dit traject. Eind 2020 hebben de gemeenteraden het Koersdocument MVS Jeugdmodel vastgesteld. In 2021 en 2022 zijn de voorbereidingen voor de nieuwe aanbesteding, het opzetten van de uitvoeringsorganisatie jeugd bij Rogplus en krijgt het proces van co-creatie met de verschillende partners in de stad vorm. De MVS-gemeenten doorlopen een aanbestedingsprocedure gericht op het vinden van een opdrachtnemer die verantwoordelijk wordt voor alle vormen van jeugdhulp. Vanaf 2023 gaan de nieuwe inkoopafspraken in.

Samen met onderwijs, huisartsen en andere maatschappelijke partners wordt de jeugdhulp de komende jaren doorontwikkeld naar een stelsel dat beter aansluit op de lokale situatie en de situaties van inwoners. Daarnaast betekent de transformatie een cultuurverandering voor alle betrokken organisaties en professionals.

De huidige stand van zaken is dat de GRJR-prognose van de lasten in de begroting is overgenomen. Risico's op de tekorten op de jeugdhulp zijn met de inzet van de reserve jeugd gemitigeerd.

Uitvoeringsprogramma Wmo

In 2021 is in Maassluis het Uitvoeringsprogramma Wmo vastgesteld. Daarin zijn de themavelden vanuit het sociaal domein beschreven. De leidende gedachte in het Uitvoeringsprogramma Wmo is dat de gemeente inwoners helpt om zelfredzaam te zijn, waar nodig met behulp van hun netwerk. Inwoners die niet zelfredzaam kunnen zijn, worden ondersteund. De kracht van inwoners en organisaties in de stad zijn bij dit deel van de transformatie van belang.

In de gemeente Maassluis steeg tot 2020 over de hele linie het beroep op Wmo-voorzieningen. Deze stijging was het gevolg van onder meer de vergrijzing van de bevolking, het beleid om ouderen langer zelfstandig thuis te laten wonen en de invoering van het abonnementstarief voor de eigen bijdrage. De eerste twee ontwikkelingen zorgen bovendien voor een toename van de behoeften aan complexere voorzieningen met zich mee. Sinds 2020 is in de MVS-gemeenten een trendbreuk zichtbaar in de behoefte aan Wmo-voorzieningen. Hoogstwaarschijnlijk is de invloed van COVID-19 en de COVID-19 maatregelen een belangrijke oorzaak daarvan.

Daarnaast zijn in de loop van 2020 verschillende nieuwe contracten ingegaan, is er een stelselwijziging Beschermd Wonen doorgevoerd en wordt actiever gewezen naar oplossingen in het voorliggend veld en in de eigen omgeving. Deze maatregelen zijn onder meer genomen om de zorg, ondersteuning en dienstverlening aan cliënten te verbeteren en tegelijkertijd de uitgaven voor de Wmo beter te beheersen.

De huidige stand van zaken is dat niet de volledige Rogplus-prognose van de lasten structureel in onze begroting is overgenomen. De reserve Wmo (bijna € 3 mln.) dient als buffer voor eventuele tekorten tot 2026.

Wonen en zorg

Wonen en zorg voor ouderen en doelgroepen zijn een specifiek thema voor de gemeente. Waar voorheen ouderen en doelgroepen intramuraal werden verzorgd, is alles er nu op gericht dat inwoners, zo lang als dat prettig en verantwoord is, in een zelfstandige woonruimte in de stad kunnen wonen. Gezocht wordt naar tussenvormen, zodat een scala aan mogelijkheden ontstaat van wonen met lichte ondersteuning tot intramurale zorg.

De Woonservicezone (WSZ) De Vloot is opgezet als breed concept waarin meerdere organisaties samenwerken en elkaar versterken in het wonen met zorg en welzijn voor kwetsbare inwoners. Met deze opzet liep Maassluis ver voor op de ontwikkelingen in wonen en zorg voor ouderen. Inmiddels hebben allerlei ontwikkelingen (scheiden van wonen en zorg, het verdwijnen van de verzorgingshuizen, de dubbele vergrijzing en toename van dementie) het belang van een WSZ versterkt. Ingezet wordt op het versterken van de samenwerking tussen de in de WSZ aanwezige partijen.

In de woonopgave van de gemeente worden de ontwikkelingen en opgave voor wonen en zorg voor ouderen steeds meegenomen.

Strategische visie werk en inkomen

De visie over werk en inkomen geeft voor de komende vier jaar (2022-2025) richting aan de opdracht aan GR Stroomopwaarts, het participatiebedrijf van de drie gemeenten. Ook geeft de visie richting aan de samenwerking met de andere partners die rollen vervullen op het gebied van werk en inkomen en op een belangrijk, maar beperkt, deel van het brede sociaal domein. De bedoeling van de MVS-gemeenten en GR Stroomopwaarts in de visie sluit aan op de bedoeling van de Participatiewet: iedereen doet mee naar vermogen.

Inwoners in de knel

Bij de uitvoering in het sociaal domein wordt steeds nadrukkelijk oog gehouden voor de inwoner. De systemen en de bekostiging (die soms tegenwerken) zijn steeds minder leidend. De toeslagenaffaire heeft inmiddels in heel Nederland laten zien dat inwoners soms ernstig in de knel kunnen komen door de overheid. Verbeteringen worden gezocht in:

1. Preventief: minder inwoners raken in de knel, zowel door beleid als uitvoering.
2. Opschalingsmogelijkheid creëren, ook overstijgend aan de (uitvoerings)organisaties.
3. Leren van de uitvoeringspraktijk waardoor beter in beeld komt wat de uitwerking van beleid voor invloed heeft op inwoners.

De gemeente ontwikkelt voor deze situaties een helder werkproces met afspraken en voor iedereen duidelijke taken. Voor dit beleid wordt (in tijd en geld) ruimte gemaakt.

Herijking subsidies

Om de transformatie goed vorm te geven, kijkt de gemeente de komende jaren ook naar de wijze waarop subsidies worden ingezet. Subsidies moeten bijdragen aan de maatschappelijke opgaven die wij in de stad zien.

Reguliere taken

- Beleidsontwikkeling sociaal domein, vertaling naar programma's en regievoering
- Regiefunctie gemeenschappelijke regelingen sociaal domein (GR ROGplus, GR Stroomopwaarts, GR Jeugdhulp RR)
- Beheer subsidie- en inkooprelaties zorg- en welzijnsorganisaties

Kaderstellende documenten

- [Nota Samen Doen](#)
- [Algemene Subsidieverordening Maassluis](#)
- [Beleidsvisie Integratie: Samen naar een gedeelde toekomst](#)
- [Verordening maatschappelijke ondersteuning MVS 2015](#)
- [Verordening leerlingen- en jeugdhulpvervoer](#)
- [Beleidsregels leerlingen- en jeugdhulpvervoer](#)
- [Verordening Jeugdhulp 2017 Maassluis](#)
- [Koersdocument MVS Jeugdmodel](#)
- [Verordening maatschappelijke ondersteuning MVS 2021](#)
- [Beleidsregel maatschappelijke ondersteuning](#)
- [Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Maassluis 2019](#)
- [Verordening handhaving Participatiewet Gemeente Maassluis 2015](#)
- [Verzamelbesluit Participatiewet gemeente Maassluis 2015](#)
- [Verordening individuele inkomenstoelage Maassluis 2020](#)
- [Verordening loonkostensubsidie Participatiewet MVS 2017 gemeente Maassluis](#)
- [Verordening individuele studietoelage gemeente Maassluis 2022](#)
- [Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Maassluis 2020](#)
- [Verordening tegenprestatie Participatiewet, IOAW en IOAZ, gemeente Maassluis 2015](#)
- [Verordening betalingstermijn vorderingen sociale zaken 2015](#)
- [Verordening vestigen uitsluitend recht Collectieve Aanvullende Verzekering](#)
- [Verordening Maatschappelijke Participatie Kinderen MVS 2018 Maassluis](#)
- [Nadere regels Maatschappelijke participatie Kinderen MVS 2018 Maassluis](#)
- [Regionale Visie Armoede en Schulden Maassluis, Vlaardingen en Schiedam 2020](#)
- [Activiteitenplan armoede en schulden 2020-2023](#)
- [Activiteitenplan Armoedebestrijding MVS 2016 t/m 2019](#)
- [Beleidsregels Schuldhulpverlening gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam](#)
- [Activiteitenplan Schuldhulpverlening 2016-2019](#)
- [Beleidsregels Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 Maassluis, Vlaardingen en Schiedam 2020](#)

5.8 Programma 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

De hoofdlijnen van het programma:

Gemeente, inwoners en ondernemers streven samen naar een stad met een groene en gezonde leefomgeving met een rijke biodiversiteit. Denk aan schone lucht en zo min mogelijk geluidhinder. Deze zaken hebben een positieve uitwerking op de volksgezondheid. Voor de volksgezondheid is het ook van belang aandacht te schenken aan preventie en vroegsignalering zodat gezondheidsproblemen- en risico's snel in kaart kunnen worden gebracht. De gemeente ziet afval vooral als grondstof. Met Maassluis Rainproof, elke druppel telt! krijgt het verwerken van regenwater steeds meer een plek in de openbare ruimte en het groen. Daken worden steeds meer gebruikt om energie op te wekken, water op te vangen en te recreëren. Wijken gaan van het gas af, er komt een flinke afname van het energieverbruik en CO2-doelstellingen komen binnen bereik.

Voorkomen is beter

In aanvulling op het Nationaal Preventieakkoord en het regionaal actieplan is de Uitvoeringsagenda Samen Gezond Maassluis 'Voorkomen is beter' opgesteld. De coronapandemie heeft meer dan eens duidelijk gemaakt hoe belangrijk een gezonde leefstijl is. Onder gezonde leefstijl wordt verstaan: gezonde voeding, voldoende beweging, slaap en ontspanning, stoppen met roken en alcohol matigen.

De titel Uitvoeringsagenda is bewust gekozen want de gemeente gaat, samen met partners en inwoners in de stad, aan de slag om te werken aan de gezondheid van inwoners en het voorkomen van gezondheidsproblemen.

Gewerkt wordt vanuit het begrip Positieve Gezondheid. Deze bredere kijk op gezondheid is uitgewerkt in zes dimensies.

1. lichaamsfuncties (waaronder je gezond voelen, eten en bewegen),
2. mentaal welbevinden (waaronder vrolijk zijn en jezelf accepteren),
3. zingeving (waaronder levenslust en dankbaarheid),
4. kwaliteit van leven (waaronder genieten en je veilig voelen),
5. meedoen (waaronder samen leuke dingen doen en erbij horen),
6. dagelijks functioneren (waaronder kennis van gezondheid, hulp kunnen vragen).

Deze bredere benadering draagt bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren.

De Uitvoeringsagenda zet in op bewustwording van het belang van een gezonde leefstijl, wat het inhoudt en wat dit voor een ieder kan betekenen. Aan mensen die ondersteuning nodig hebben bij keuzes en inzet op een gezonde leefstijl, wordt deze ondersteuning geboden. Denk aan ondersteuning bij het maken van gezonde voedingskeuzes of bij stoppen met roken. De gemeente maakt zoveel mogelijk gebruik van effectieve interventies en doet datgene waarvan wetenschappelijk is bewezen dat het bijdraagt aan het beoogde doel.

Er gebeurt al veel op dit gebied. Met 'Samen Doen' en het Lokaal Sportakkoord is de waarde van preventie in gezondheid al erkend. Gezondheid heeft raakvlakken met veel beleidsterreinen zoals Kansrijke Start, eenzaamheid, armoede, jeugd, participatie, ouderen, onderwijs en sport. Het kan en mag niet als losstaand gezien worden, maar moet onderdeel uitmaken van een breed integraal uitgevoerd beleid.

Wat wij hiervoor doen:

1. Samen gezonder leven

De gemeente zet in op het verkleinen van de gezondheidsverschillen tussen mensen met een lage en hoge sociaal-economische status (SES). De inzet is gericht op:

- Jongeren op gezond gewicht (JOGG) op scholen introduceren en uitrollen naar de wijk.
- Uitgangspunten van positieve gezondheid hanteren in het (subsidie)beleid.
- Jeugdgezondheidszorg blijvend inzetten.
- Uitnodigende wandel- en fietspaden en beweegmogelijkheden in de buitenruimte realiseren.
- Gebruikmaken van de mogelijkheden van het jeugdsport- en cultuurfonds
- Uitvoeren van Samen Gezond Maassluis 'Voorkomen is beter'

De thema's

De Uitvoeringsagenda bestaat uit de 3 landelijk verplichte thema's roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. De agenda is aangevuld met thema overstijgende acties, zoals het stimuleren van scholen om Gezonde School certificaten te halen. Concreet is opgenomen wanneer de actie wordt gestart en welke partijen er nu al bij betrokken zijn. Na vaststelling wordt het verder geconcretiseerd en uitgebreid met meer partners in de stad.

De coördinatie voor de Uitvoeringsagenda ligt bij de JOGG-regisseur. Maassluis gaat een stapje verder en betreft naast de kinderen en jongeren ook de ouders/volwassenen bij dit programma.

Kaderstellende documenten

- [Nota Samen Doen](#)
- [Algemene Subsidieverordening Maassluis](#)
- [Uitvoeringsagenda Samen Gezond Maassluis](#)
- [Raadsinformatiebrief gezondheidsmonitor GGD](#)
- [Visie Geluid](#)
- [Nota bodembeheer](#)
- [Visie Externe Veiligheid](#)
- [Beheerplannen \(zie voor link paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen\)](#)
- [Handboek Inrichting Openbare Ruimte \(HIOR\)](#)
- [Programma Energietransitie 2020-2021](#)
- [GRP \(gemeentelijk rioleringsplan 2020-2024\)](#)
- [Visie op de Openbare Ruimte](#)

5.9 Programma 8 Ruimtelijke ordening, bouwen en wonen

De hoofdlijnen van het programma:

De komende jaren staan in het teken van het verder bouwen in een aantal lopende woningbouwprojecten zoals de Burgemeesterswijk, het Balkon, Wilgenrijk en Sluispolder-West. Daarnaast zijn nieuwe projecten in beeld zoals de Kapelpolder en enkele kleinere locaties. De gemeente wil aantrekkelijke woningen bouwen die bereikbaar zijn voor alle inkomensgroepen. Het woningaanbod moet passen bij de mogelijkheden en veranderende woonwensen van de inwoners. Met de nieuwe Woonvisie is in beeld welke vraag inwoners hebben en in het bijzonder welke vraag specifieke doelgroepen (zoals senioren, starters en mensen die hulp, ondersteuning of begeleiding nodig hebben) hebben en wat de opgaven zijn om aan te werken.

Wat wij hiervoor doen:

1. Omgevingswet

De gemeente bereidt zich voor op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

In 2020 is het ambitiedocument voor de Omgevingswet door de gemeenteraad vastgesteld. De invoering van de Omgevingswet is door het Rijk recent verplaatst naar 1 januari 2023. Dit geeft de betrokken overheden meer tijd de implementatie voor te bereiden, het digitale stelsel (DSO) in te richten en te oefenen met de nieuwe werkwijze.

Vanuit de Omgevingswet is de gemeente verplicht om in 2024 een omgevingsvisie te hebben vastgesteld. In 2022 wordt in Maassluis voor de Omgevingsvisie een plan van aanpak opgesteld.

2. Goed verhuurderschap

Om uitwassen bij de verhuur van woningen te voorkomen en daarmee de leefbaarheid/sociale cohesie te bevorderen, is het noodzakelijk om een regeling voor goed verhuurderschap in te voeren.

Als aanvulling op bestaande instrumenten als het bestemmingsplan Overbewoning en de aanpak woonoverlast, wordt in 2022 onderzocht of een vergunningstelsel ook voor Maassluis meerwaarde heeft om goed verhuurderschap te bevorderen, en wat er nodig is om zo'n stelsel in te voeren.

3. Bouwen voor iedereen

De krapte op de woningmarkt is enorm. Er is grote behoefte aan woningen voor alle inkomensgroepen en in het bijzonder voor ouderen, starters en mensen die hulp, ondersteuning of begeleiding nodig hebben.

In Maassluis wordt de bouw van woningen versneld en de doorstroming bevorderd. Daarnaast wordt ervoor gezorgd dat tenminste 33% van de woningvoorraad sociale huur is.

De Woonvisie 2019-2024, heeft 7 opgaven:

1. Betaalbaar voor alle groepen
2. Doorstroming en woonruimtebemiddeling
3. Bouwen, bouwen, bouwen
4. Maassluis duurzamer maken
5. Wonen met begeleiding en zorg
6. Leefbaarheid in wijken en buurten bevorderen
7. Tijdelijk wonen

2. Vernieuwingen in projecten

Er is een groot tekort aan woningen. Op basis van het regioakkoord werkt de gemeente aan het verhogen van het jaarlijkse bouwprogramma. De woningvoorraad in 2030 moet tenminste 17.100 woningen zijn. Inmiddels is er regionaal een herijking van de woningbouwafspraken aangekondigd voor 2022. De cijfers zijn verder aangescherpt. Er zijn meer woningen nodig en meer daarvan in het sociale en betaalbare segment.

In een notitie wordt de integrale en duurzame stadsontwikkelingsopgave in beeld gebracht. De notitie wordt opgesteld mede op basis van wat vanuit het Rijk en de provincie aan ons wordt gevraagd: 'Benut kansen binnenstedelijk nabij hoogwaardig openbaar vervoer in hogere dichtheid.' Door meervoudig of dubbel ruimtegebruik is er in de stad minder verhard oppervlak nodig. Zo komt er meer ruimte voor groen en biodiversiteit/klimaatadaptatie. De ontwikkelingsopgave richt zich op het ontwikkelen van (gemengde) locaties voor wonen, werken, voorzieningen en recreëren, met ook klimaatadaptatieve maatregelen en voor bijzondere doelgroepen (sociaal, starters, senioren). Ter onderbouwing wordt onderzocht hoe de stadsontwikkelingsopgave te financieren is.

Reguliere taken

Onder andere:

- Verstrekken omgevingsvergunningen
- Uitvoeren Woonvisie, waaronder lokale afspraken MDG/VBBM
- Regionale afspraken woningbouw en woonruimteverdeling
- Regionale verordening woonruimtebemiddeling
- Doelgroepenverordening
- Verordening starterslening
- Beleidsregels duurzaam betaalbare koopwoningen
- Actualiseren bestemmingsplannen
- Uitvoeren stadsontwikkelings-/ ruimtelijke projecten

Kaderstellende documenten

- [Structuurvisie 2012-2025 | Gemeente Maassluis](#)
- [Besluit van de gemeenteraad van de gemeente Maassluis houdende regels omtrent woonvisie 2019-2024 \(overheid.nl\)](#)
- [Regioakkoord-Nieuwe-Woningmarktafspraken-Regio-Rotterdam-DEEL-1.pdf \(rigo.nl\)](#)
- [Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Maassluis houdende regels omtrent de verdeling van beschikbaar komende woonruimte \(Verordening Woonruimtebemiddeling regio Rotterdam 2020\) \(overheid.nl\)](#)
- [Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Maassluis houdende regels omtrent doelgroepen woningbouw \(Verordening doelgroepen woningbouw Maassluis \) \(overheid.nl\)](#)
- [Verordening starterslening](#)
- [Beleidsregels voor duurzaam betaalbare koopwoningen Maassluis 2021](#)
- [Prestatieafspraken Maassluis 2022.pdf \(maasdelta.nl\)](#)
- [Meerjaren Programma Gebiedsontwikkeling 2021](#)
- [Visie op de Openbare Ruimte](#)

5.10 Overzicht Overhead

Het begrip overhead

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van het primaire proces.

Overhead bestaat uit:

- Leidinggevenden primair proces (projectleiding valt hierbuiten)
- Financiën, toezicht en controle gericht op de (eigen) gemeentelijke organisatie
- Personeel en organisatie
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement)
- Communicatie (interne en externe communicatie, uitgezonderd klantcommunicatie)
- Juridische zaken (uitgezonderd bezwaar en beroep en primaire taken als vergunningverlening)
- Informatievoorziening en automatisering (ICT)
- Facilitaire zaken en huisvesting (inclusief beveiliging)
- Documentaire informatievoorziening (DIV)
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Managementondersteuning primair proces

Vastgoed

Op het vlak van gemeentelijk (maatschappelijk) Vastgoed zijn er voor de komende jaren de nodige ontwikkelingen te verwachten. Zo kent de gemeente Maassluis opgaven en uitdagingen wat betreft het dagelijks beheer en onderhoud en verdere verduurzaming. Gelet op leeftijd en de technische en bouwkundige staat van de gebouwen zijn er voor de komende jaren een aantal complexe keuzes te maken, die vooral betrekking hebben op levensduurbestendige renovaties of nieuwbouw, gecombineerd met een verduurzamingsopgave.

In dit kader werkt de gemeente Maassluis momenteel aan de totstandkoming van een strategisch vastgoedplan en kijkt naar de organisatorische randvoorwaarden om hier uitvoering aan te geven. Het is belangrijk om goed in beeld te brengen hoe vastgoed kan bijdragen aan de belangrijkste opgaven van de gemeente Maassluis.

Het is noodzakelijk dat medio 2022 een aantal (organisatorische) keuzes omtrent het vastgoed in Maassluis worden gemaakt. Aan deze keuzes zijn omvangrijke budgetten verbonden.

ICT

In 2021 is een start gemaakt met de beweging naar het 'werken onder architectuur'. Dit is nodig om grip te houden op de 'digitale basis' van de gemeente (Office 365, SaaS, thuiswerken etc.). De informatiemanager kan op basis van een duidelijke ICT-architectuur voorstellen doen om aanpassingen in processen, informatievoorziening en techniek in samenhang door te voeren. In de komende jaren wordt dit verder uitgewerkt.

De gemeentelijke organisatie is in de periode van thuiswerken als gevolg van corona op een goede wijze gefaciliteerd om flexibel thuis en in het stadhuis te werken. Dit hybride werken blijft in de komende jaren uitgangspunt en de faciliteiten hiervoor worden in de komende tijd verder uitgebreid. Het hybride werken wordt in 2022 geëvalueerd, zodat kan worden ingespeeld op de praktijkervaringen.

Een belangrijke constatering is verder dat de huidige personele capaciteit en ICT-kennis in de afgelopen jaren onvoldoende is meegegroeid met de landelijke ontwikkelingen op dit gebied. De komende jaren zal

de ICT-functie snel verder veranderen. De impact gaat steeds meer naar webportals en bijbehorende dienstverlening, blockchain, artificiële intelligentie en dergelijke. Dit betekent ook dat in Maassluis moet worden geïnvesteerd in kennis en capaciteit op ICT-gebied.

Informatieveiligheid

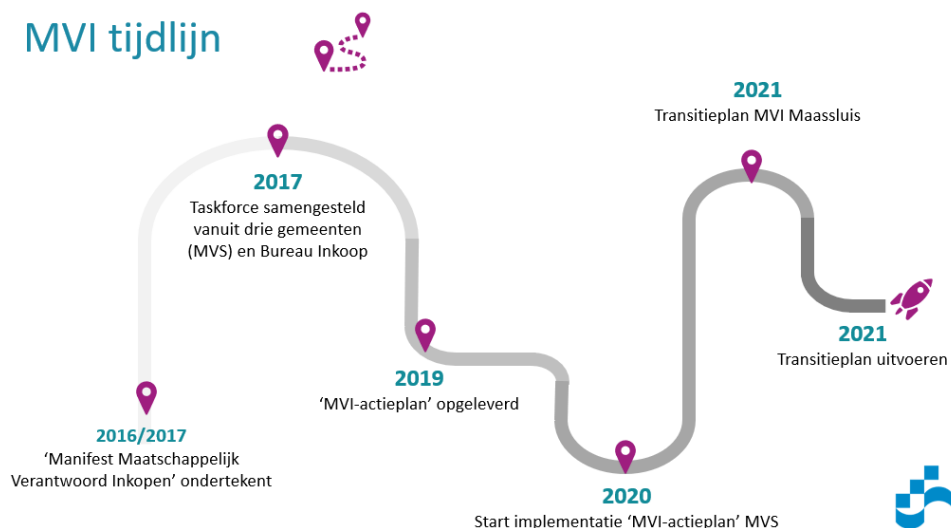
Het doel van Informatieveiligheid is de continuïteit van de informatie en de informatievoorziening te waarborgen en de eventuele gevolgen van beveiligingsincidenten tot een acceptabel niveau te beperken.

De huidige praktijk van steeds snellere datagroei en decentralisatie van de technische infrastructuur brengt nieuwe kwetsbaarheden met zich mee. De gemeente heeft de zorg voor een veilige opslag van persoonsgegevens. Voor burgers is het dan ook belangrijk dat de informatieveiligheid door de gemeente Maassluis geborgd is. Dit alles vergt dat nagedacht moet worden over een verdere versterking van de huidige ICT-organisatie.

Er is in Maassluis continue aandacht voor de verdere uitwerking van het informatiebeveiligingsbeleid. Daarbij wordt gebruikgemaakt van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). In de praktijk blijkt wereldwijd – en ook in Maassluis – een sterke stijging van cyberbedreigingen. In het verlengde van de ontwikkeling van de organisatie op ICT-gebied, zijn daarom ook verdere organisatorische en personele maatregelen nodig om de informatieveiligheid te borgen.

Maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI)

Maassluis hecht veel waarde aan een manier van inkopen die verder gaat dan alleen de criteria prijs, kwaliteit en levertijd. Door ook te kijken binnen de productketen naar sociale- en milieuaspecten binnen het inkopen richt de gemeente zich meer en meer op het thema duurzaamheid. In 2021 is een transitieplan samengesteld. Dit plan wordt omgezet naar concrete actieplannen. Gekozen is om, vanuit diverse clusters, met een viertal projecten te beginnen en deze in de loop van 2022 extra te begeleiden op het gebied van MVI. In onderstaande afbeelding staan de stappen voor dit proces in een tijdlijn aangegeven.

Sinds 2020 zijn de inkoop van de gemeente Maassluis niet langer ondergebracht bij het inkoopbureau van MVS. Gekozen is om weer een eigen inkoopadviseur aan te stellen die dicht bij de organisatie staat. Deze inkoopadviseur is per augustus 2021 gestart. Samen met het inkoopadviesteam ondersteunt hij de

organisatie in de inkoop gerelateerde vraagstukken en projecten. Naast maatschappelijk verantwoord inkopen wordt ook ondersteuning geboden bij het Social Return beleid, de basisafspraken bij vastlegging van inkopen en de lopende aanbestedingen.

6 Financiën

6.1 Meerjarenperspectief

Het meerjarenperspectief van de gemeente Maassluis geeft na de septembercirculaire 2021 positieve ontwikkeling te zien. Daarnaast bood het de mogelijkheid om de kostenstijging bij de VRR op te vangen en buffers te maken voor voorziene tegenvallers. Inmiddels zijn de voorlopige effecten van het regeerakkoord vertaald in de startnota van het Rijk. We zien dat het er tot 2026 nog goed uitziet. Jaarschijf 2026 ziet er minder goed uit en juist die is belangrijk voor een materieel sluitende begroting.

Het meerjarenperspectief ziet er na de voorlopige uitkomsten van het regeerakkoord/startnota als volgt uit (negatieve bedragen zijn voordelen):

Meerjarenperspectief 2022 - 2026 (in € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Primaire begroting 2022	620 N	-68 V	-229 V	-2 V	-164 V
resultaat septembercirculaire 2021	-1.078 V	-38 V	-4 V	-111 V	-213 V
Begrotingssaldo na Oktoberbrief 2021	-458 V	-106 V	-233 V	-114 V	-376 V
Decembercirculaire 2021	-29 V	40 N	-	-	-
Begrotingssaldo na Decembercirculaire 2021	-487 V	-66 V	-233 V	-114 V	-376 V
Reëel accres 2026 (nieuw begrotingsjaar)	-	-	-	-	-560 V
Eerste resultaten startnota/regeerakkoord	-871 V	-1.957 V	-2.712 V	-2.379 V	1.173 N
Prognose Begrotingssaldo na regeerakkoord	-1.358 V	-2.023 V	-2.945 V	-2.493 V	236 N

In het hoofdstuk Effecten Regeerakkoord wordt verder ingegaan op maatregelen van het huidige regeerakkoord.

Alle zaken in dit overdrachtsdocument die leiden tot extra lasten en mogelijk extra baten zijn hierin niet opgenomen. Op dit moment is er een aantal ontwikkelingen in Maassluis die invloed zullen hebben op bovenstaand perspectief. We noemen nog enkele zaken die in dit verband relevant zijn:

- de extra lasten voor wegen en groen (zie programma Verkeer, vervoer en waterstaat);
- de extra lasten en baten als gevolg van de groei van de stad (zie programma Ruimtelijke ordening);
- de extra lasten voor gemeentelijke (maatschappelijk) vastgoed, waaronder verduurzaming en huisvesting Stroomopwaarts (zie overzicht Overhead);
- de uitbreiding capaciteit gemeentelijke organisatie (zie hoofdstuk 3, onderdeel capaciteit);
- de oplopende lasten c.q. wegvallende baten voor de WMO en/of jeugd (zie hoofdstuk 5.7 Sociaal domein).

De laatst bekende effecten van de herijking van het gemeentefonds is wel in het meerjarenperspectief opgenomen. Ditzelfde geldt voor alle ombuigingen uit de voorgaande jaren (zie blz. 168 Begroting 2022).

Onzekerheden economie door situatie Oekraïne

De geldstromen vanuit het Rijk zijn nog onzeker. Door de situatie in Oekraïne en de economische gevolgen neemt de onzeker verder toe. Het is niet ondenkbaar dat er een nieuwe bezuinigingsronde bij het Rijk volgt en dat het Rijk daarbij ook van de gemeenten bijdrage verwacht. Dit maakt een stabiel en betrouwbaar financieel meerjarenbeeld voor de komende coalitieonderhandelingen in gemeenten erg

lastig. Het wordt geadviseerd om, in navolging van het CPB, meerdere scenario's in de coalitieonderhandelingen aan de orde te stellen. Een basisscenario op basis van de Startnota van dit kabinet (tabel hierboven) en een aantal alternatieve scenario's die minder gunstig (of gunstiger) zijn.

6.2 Verdere stroomlijnen P&C-cyclus

Naar aanleiding van de ervaringen in de afgelopen bestuursperiode is er onderzocht op welke wijze het gemeentebestuur meer inhoudelijk de beleidsvoornemens en belangrijkste thema's kan behandelen en daarbij het aantal rapportagemomenten kan verkleinen. Het opstellen, afstemmen, presenteren, behandelen, etc. van P&C-cyclus producten vergen een onevenredige grote inzet van het bestuur en de ambtelijke organisatie. Om de doeltreffend- en doelmatigheid van de P&C-cyclus te verbeteren is het onderstaande voorstel mondeling besproken met de auditcommissie. In de bijlage is de vernieuwing van de P&C-cyclus schematisch weergegeven. Het is aan de gemeenteraad om de vorm en inhoud van de (nieuwe) P&C-cyclus vast te stellen.

P&C-cyclus

Collegeprogramma 2022-2026

Aan het begin van elke nieuwe raadsperiode worden de belangrijkste thema's, speerpunten en uitdagingen vastgelegd in het coalitieakkoord. Deze worden vertaald naar uitvoering in het collegeprogramma voor de nieuwe raadsperiode. Het is belangrijk dat dit programma leidt tot een begroting met duidelijke speerpunten en kwalitatieve en relevante indicatoren. Voor het opstellen van de begroting moet de tijd voor worden genomen.

In het collegeprogramma 2022-2026 staan de plannen en afspraken voor de bestuursperiode van vier jaar.

De beoordeling van de plannen in het collegeprogramma worden in een tussentijdse evaluatie halverwege de raadsperiode in de raad besproken met het college.

Begroting

Het collegeprogramma wordt jaarlijks vertaald in de gemeentebegroting. Verantwoording over de begroting vindt plaats in een jaarlijkse tussenrapportage.

Voorjaarsbrief

Het college informeert de gemeenteraad in het voorjaar met een raadsinformatiebrief over de financiële situatie. Deze is gebaseerd op ongewijzigd beleid en mutaties met onontkoombaar karakter (autonome ontwikkelingen) inclusief een prognose van de meicirculaire. Deze voorjaarsbrief komt in plaats van de kadernota en is beleidsarm. Er wordt over het lopende jaar gerapporteerd en de voorjaarsbrief vervangt dus deels de eerste bestuursrapportage. Voorstellen binnen de vastgestelde kaders zijn wel mogelijk.

Midterm review (halverwege raadsperiode)

Zoals eerder geschreven, is het voorstel om halverwege de raadsperiode (na 2 jaar) een tussentijdse evaluatie te houden. Dit is nieuw ten opzichte van de huidige P&C cyclus. In de midterm review worden de beleidsmatige en financiële kaders van het collegeprogramma geëvalueerd. Kernvraag is 'Hoe staat Maassluis ervoor?' De midterm review geeft inzicht en kennis over de financiële positie van Maassluis en de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de beleidsvoornemens zoals in het collegeprogramma neergelegd en vertaald naar de programmabegroting. De beïnvloedbare ruimte en het eventuele ombuigingspotentieel vormen belangrijke informatie voor de raad.

Deze midterm review moet de gemeenteraad in staat stellen om te controleren en zo nodig bij te sturen. Dat kan door keuzes te maken waar er een beleidsaccent te plaatsen, waar een extra investering gepleegd moet worden en waar er eventueel bezuinigd kan worden voor de resterende duur van de raadsperiode. In de nieuwe P&C cyclus vindt dus alleen in het begin en halverwege de raadsperiode een brede integrale afweging plaats van beleid op de belangrijkste thema's.

De gemeenteraad heeft te allen tijde het recht om moties/amendementen in te dienen tijdens reguliere raadsvergaderingen. Het college bereid raadsvoorstellen voor. Met name nieuw beleid dat vanwege de omstandigheden niet kan wachten op de volgende begroting en/of midterm review kan via een raadsvoorstel tot uitvoering komen.

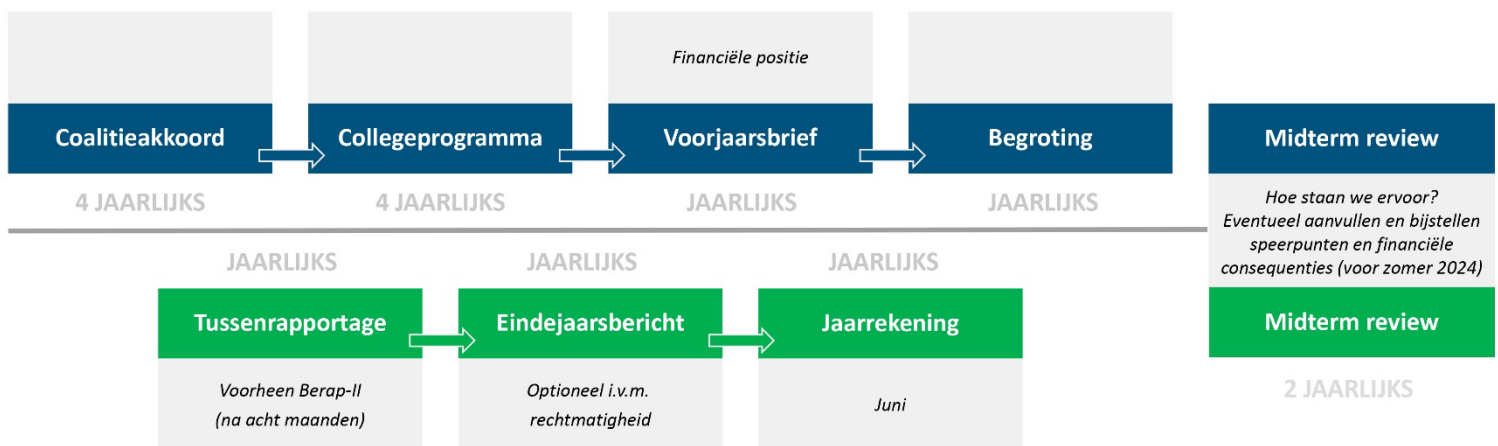
Tussentijdse rapportage en informatie (jaarlijks)

De periode begin boekjaar tot en met eerste bestuursrapportage (januari tot en met april) is te kort en heeft weinig toegevoegde waarde voor de raad om goed inzicht te krijgen in de gang van zaken om op basis daarvan sturingsopmerkingen te kunnen maken. Het voorstel is dan ook om de eerste bestuursrapportage te laten vervallen. Daarvoor in de plaats informeren het college van burgemeester en wethouders de gemeenteraad door middel van een tussentijdse rapportage over de realisatie van de begroting van de gemeente over de eerste acht maanden van het lopende begrotingsjaar. Dit vervangt de huidige tweede bestuursrapportage. Belangrijkste doelstelling van de tussenrapportage is om de richting en omvang van het rekeningresultaat over het lopende jaar te schatten. Overwogen kan worden om de begroting alleen bij grote wijzigingen aan te passen.

Het voordeel van één tussenrapportage is dat de raad en de organisatie maar één enkele keer belast worden met het opstellen en beoordelen van een tussenrapportage. Bij grote ontwikkelingen houdt het college de raad buiten de P&C-cyclus op de hoogte (onder andere door raadinformatiebrieven) om te voorkomen dat de gemeenteraad voor grote verrassingen komt te staan bij de tussenrapportage of de jaarrekening. Een eindejaarsbericht blijft mogelijk indien de (on)rechtmatigheid daartoe aanleiding geeft.

Hieronder is de vernieuwing van de P&C cyclus schematisch weergegeven.

Beleids- en speerpunten

Verantwoording

Vorm en inhoud van P&C producten

Voor de vereenvoudiging van de vorm en inhoud van de P&C producten zijn er een aantal opties:

- werken met bijlagenboek;
- dubbelingen uit teksten verwijderen;
- meer visuele presentaties;
- doelenbomen om de inhoud kort en krachtig weer te geven.

In de afgelopen periode is gewerkt met 8 beleidsprogramma en twee verplichte programma's 'overhead' en 'algemene dekkingsmiddelen'. Bij het opstellen van de beleidsprogramma's is de keuze gemaakt deze aan te sluiten bij de taakveldindeling van het BBV. Elk programma werd uitgewerkt met de volgende drie 'W-vragen':

- Wat willen we bereiken? (doelstellingen voor maatschappelijke effecten)
- Wat gaan we daarvoor doen? (activiteiten)
- Wat mag het kosten?

Programma-indeling - minder beleidsprogramma's voor meer integraliteit

De opbouw van de programma's vanuit bovenstaande W-vragen is in essentie goed. Vanuit deze vragen wordt de raad op hoofdlijnen geïnformeerd over de maatschappelijke effecten die worden beoogd, de activiteiten die worden ontplooid om deze effecten te bereiken en de financiële positie van het programma.

De keuze voor de mate van samenhang tussen de programma's waarin deze vragen worden gesteld (waaronder het aantal en de benaming van de programma's), vraagt echter om een herziening. Deze herziening wordt enerzijds ingegeven door de wens om de integraliteit tussen de programma's te versterken en anderzijds om de herkenbaarheid van de maatschappelijke opgaven voorop te stellen bij de keuze en inrichting van de beleidsprogramma's. Daarnaast blijkt het in de praktijk van het raadswerk van belang, dat de programma's herkenbaar zijn voor raadsleden, een heldere link hebben met de politieke speerpunten van een coalitie en een logische kapstok vormen voor de agendering in de commissies. Niet in de laatste plaats is het wenselijk dat de programma's herkenbaar zijn voor onze partners in de stad.

De raad stelt bij aanvang van iedere raadsperiode op voorstel van het college een programma-indeling voor die raadsperiode vast. Het streven daarbij is zoveel mogelijk een logische indeling aan te houden voor de portefeuillehouders.

Herziening indicatoren van de beleidsprogramma's

In de huidige begroting zijn ruim 33 indicatoren vastgesteld, verspreid over de 8 beleidsprogramma's. Daarnaast zijn er nog de verplichte indicatoren in het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV). Een herziening van deze indicatoren is nodig om doelmatige en werkbare indicatoren over te houden, omdat het aantal, het gebruik en de 'waarde' van de indicatoren tussen de beleidsprogramma's onderling (te) veel verschillen en niet altijd gelijke tred houden met de te behalen beoogde maatschappelijke effecten, die in de programma's zijn geformuleerd.

Een voorwaarde om deze nieuwe P&C-cyclus te laten slagen is dat het coalitieakkoord wordt vertaald in heldere speerpunten en doelen in het collegeprogramma. Deze worden vervolgens uitgewerkt in duidelijke doelstellingen en indicatoren (relevant, meetbaar en tijdgebonden). Afronding hiervan vindt plaats na de zomer om vervolgens toe te werken naar de begroting 2023. De verplichte beleidsindicatoren worden opgenomen in een bijlage. Dit omdat de cijfers op waarstaatjegemeente.nl nogal achterlopen en het nut van deze beleidsindicatoren daardoor lager is.

6.3 Gemeentefonds

Maassluis ontving in 2021 € 60,5 miljoen uit het Gemeentefonds, dat daarmee veruit de grootste inkomstenbron is van de gemeente. Gemeenten ontvangen uit het Gemeentefonds een zogenoemde Algemene uitkering. Die uitkering bestaat uit twee delen: een algemeen deel van € 54,3 miljoen (90%) dat via verdeelmaatstaven is berekend en een deel van € 6,2 miljoen (10%) bestaande uit decentralisatie- en integratieuitkeringen. Dit laatste deel is grotendeels bedoeld voor uitgaven in het sociaal domein. De Algemene uitkering wordt vervolgens verlaagd op basis van inkomstenmaatstaven, gebaseerd op de waarde van het onroerend goed in de gemeente. Hieronder volgt informatie over hoe de Algemene uitkering is samengesteld en kan worden beïnvloed.

Uitgavenmaatstaven

Het Gemeentefonds wordt verdeeld over alle gemeenten op basis van tientallen verdeelmaatstaven, waarbij er door het Rijk naar is gestreefd om de maatstaven te laten aansluiten bij de uitgaven die een gemeente heeft op basis van haar kenmerken. Die kenmerken zijn bijvoorbeeld het aantal inwoners en woonruimten, maar ook of sprake is van slappe bodem of een historische kern. Niet alle maatstaven hebben een even grote invloed bij de verdeling.

Inkomstenmaatstaven

De inkomstenmaatstaven zijn bedoeld om de uitgavenmaatstaven van de Algemene uitkering te corrigeren voor de potentie aan eigen inkomsten van een gemeente. De inkomstenmaatstaven zijn gerelateerd aan de waarde van woningen en niet-woningen voor de onroerend zaakbelasting (OZB). Hoe hoger deze waarde, des te hoger de potentiële inkomsten uit de OZB voor een gemeente en des te hoger het bedrag van de inkomstenmaatstaf. De daadwerkelijke inkomsten hangen af van het tarief dat een gemeente hanteert voor de OZB en dat tarief is de eigen keuze van een gemeente. De inkomstenmaatstaven worden berekend op basis van een fictief, landelijk tarief.

Decentralisatie- en integratieuitkeringen

Bij decentralisatieuitkeringen is er geen termijn vastgesteld waarbinnen de verdeling via de verdeelmaatstaven van de Algemene uitkering moet gaan gebeuren. Dit betekent dat deze uitkeringen voor onbepaalde tijd via een eigen, specifieke verdeling binnen het Gemeentefonds kunnen bestaan, naast het normale verdeelstelsel. Redenen hiervoor zijn dat er geen passende verdeelmaatstaven zijn voor de uitkering, de uitkering tijdelijk is, een beperkt aantal gemeenten de uitkering ontvangt of een combinatie van deze factoren. Groot voordeel van toekenning van decentralisatieuitkeringen via de Algemene uitkering is dat ontvangende gemeenten over de besteding geen specifieke verantwoording hoeven af te leggen aan het Rijk. Dat zou wel het geval zijn als de gelden in de vorm van een subsidie worden verstrekt.

Huidig beleid in Maassluis is dat doeluitkeringen bestemd worden voor het beleidsveld waar ze betrekking op hebben, ondanks dat de gemeente vrij is in de besteding ervan.

Bij integratieuitkeringen is er wel een termijn vastgesteld waarbinnen de verdeling via de algemene verdeelmaatstaven van de Algemene uitkering moet gaan gebeuren, maar is de precieze verdeling nog niet (geheel) bepaald. Van de integratieuitkeringen is de uitkering voor het sociaal domein veruit de grootste.

Gemeentefonds en groei van de stad

Opbrengsten als gevolg van de toename van de woningvoorraad zijn te vinden in de Algemene uitkering van het Gemeentefonds en de opbrengsten van de OZB. Tegenover de opbrengsten staan kosten om de

voorzieningen in de stad op peil te houden. Voor de berekening van de effecten van de groei van de stad op de hoogte van de Algemene uitkering worden de volgende relevante maatstaven meegenomen: woonruimten, inwoners (2,2 inwoners per huishouden, ook verdeeld over ouderen, jongeren, etc.), één-ouder-huishoudens, eenpersoonshuishoudens, huishoudens. Dit levert € 1.622 per woning op.

6.4 Herverdeling gemeentefonds

De fondsbeheerders hebben in februari 2021 de herverdeeffecten van de herijking van het Gemeentefonds voor het jaar 2017 gepubliceerd. Naar aanleiding van dit voorstel heeft de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) op 25 maart 021 een tussenbericht met kritische vragen en opmerkingen uitgebracht. Het ging onder andere over de uitlegbaarheid van de herverdeeffecten, met name in het sociaal domein. Dat was voor de fondsbeheerders aanleiding het voorstel opnieuw te bezien.

De ROB bracht op 19 oktober 2021 zijn eindadvies uit. De raad ziet een verbetering ten opzichte van het huidig verdeelstelsel. De VNG-consultatie bij gemeenten was in de maanden december en januari. De ALV van de VNG heeft op 11 februari 2022 een standpunt ingenomen. Een nieuw kabinet moet een besluit nemen over het nieuwe verdeelstelsel. Inwerkingtreding is voorzien per 1 januari 2023. De publicatie van definitieve resultaten is uiterlijk in de meicirculaire 2022.

Tot de verwerking in de circulaire van het Gemeentefonds worden de maatstafgegevens en de omvang van de clusters, waaruit de verdeling is opgebouwd, geactualiseerd. De fondsbeheerders verwerken dan ook de taakmutaties die in de periode 2019-2022 hebben plaatsgevonden of zullen plaatsvinden. Dat kan leiden tot verschuiving in de herverdeeffecten. De herverdeeffecten zullen op dat moment definitief worden vastgesteld.

Recentelijk heeft het ministerie de herverdeeffecten op basis van de stand 2019 gepubliceerd. Maassluis heeft daarin een voorlopig nadeel van 31 euro per inwoner (bijna € 1,1 mln. structureel nadeel). Dat is aanmerkelijk hoger dan de geraamde 11 euro in de begroting 2022-2025 (€ 370.000) en het eerder beschreven meerjarenperspectief 2022 - 2026.

6.5 Woonlasten

Naast de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds vormen de lokale belastingen en heffingen, met een opbrengst van ruim € 18 miljoen, de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. De belastingen die tot de zogenaamde woonlasten worden gerekend zijn de OZB-woningen en de afval- en rioolheffing. Hiervan bedraagt de opbrengst ruim € 16 miljoen. De afval- en rioolheffing zijn kostendekkende tarieven. Het OZB-tarief is een algemeen dekkingsmiddel.

Maassluis staat wat betreft de eigenaar-bewoner in 2021 op plaats 294 van de 374 (1 de goedkoopste, 374 de duurste) gemeenten in de COELO-atlas van de lokale lasten. Voor huurders staat Maassluis op 197 (van de 374). De woonlasten per huishouden zijn gemiddeld € 909,27 in 2021:

	2021	2022
Eigenaar van een woning met een gemiddelde waarde		
OZB	€ 310,47	€ 316,42
Afvalstoffenheffing (meerpersoonshuishouden)	€ 418,80	€ 418,80
Rioolheffing	€ 180,00	€ 185,00
Totaal	€ 909,27	€ 920,22
Huurder van een woning		
Afvalstoffenheffing	€ 418,80	€ 418,80

OZB en de kostendekkende tarieven

Het tarief voor de OZB-woningen kan direct worden beïnvloed. Voor afval- en rioolheffing geldt dat de lasten 100% worden doorberekend in de heffing. Dat betekent dat de ontwikkeling van de afval- en rioolheffing een afgeleide is van de ontwikkeling van de kosten van riolering, afvalinzameling en -verwerking.

Wat is de verwachte ontwikkeling in de nieuwe raadsperiode?

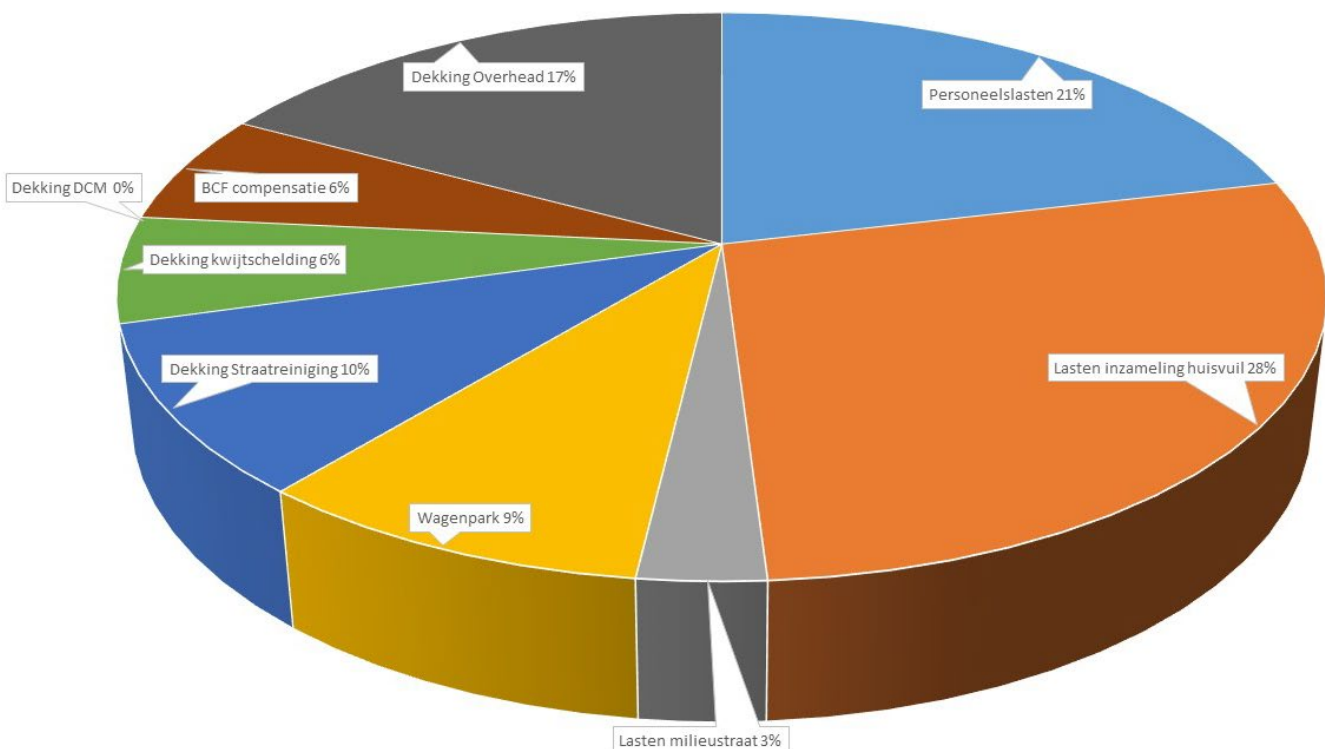
Gemeentelijke rioleringsplan 2020-2024

De basis achter de rioolheffing is het Gemeentelijk rioleringsplan 2020-2024 (GRP). Voor een kostendekkende rioolheffing, stijgt de heffing gedurende de looptijd van dit GRP met 2,3% per jaar (van € 174,- in 2019 naar net onder de € 195,- in 2024). Met de huidige rioolheffing zit de gemeente Maassluis onder het landelijke gemiddelde. Daarnaast is er een voorziening riolering aanwezig van ruim € 1 miljoen, waarmee eventuele schommelingen in de kosten kunnen worden opgevangen zonder meteen de rioolheffing te laten stijgen (tarief-egalitatie).

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing bestaat uit diverse componenten. Voor een aantal van deze componenten zijn er ontwikkelingen te verwachten die van invloed kunnen zijn op de hoogte van de afvalstoffenheffing.

Waaruit bestaat de afvalstoffenheffing?

Door de ingezette overgang naar omgekeerd inzamelen, is de verwachting dat het tonnage aan verbrandbaar restafval zal afnemen. Huishoudelijk restafval en het grof restafval zijn de duurste fracties, theoretisch gezien zou omgekeerd inzamelen een daling van de heffing kunnen betekenen. De verwachting is dat bij een goede scheiding van de afvalstromen, de opbrengst van recyclebare stromen groter wordt en de kosten voor verwerking restafval, vanwege afgenomen volumes, dalen. Naast de afvalstromen die kosten opleveren, zijn er ook afvalstromen die recyclebaar zijn. Denk hierbij aan aluminium, metaal, hout en olie. Door gerichte verkoop gaan deze stromen (grondstoffen) in de komende jaren meer geld opleveren.

Echter in het begin van de overgang naar omgekeerd inzamelen zal, door wijzigingen in de operatie, het inzamelen minder efficiënt zijn. Deze periode duurt naar verwachting een jaar of twee en tempert daarmee het voordeel van de lagere kosten voor afvoer van restafval.

Verder is de verwachting dat door verdergaande milieueisen de kosten van het wagenpark gaan stijgen. Denk daarbij aan bijvoorbeeld de CO₂-heffing op fossiele brandstoffen waar de Rijksoverheid op dit moment aan werkt. Het zwaardere wagenpark heeft nog geen elektrische alternatieven beschikbaar, waardoor dat direct tot een lastenverzwaring leidt. Verder zal de verdichting van de stad ook invloed hebben op de manier en de frequentie van inzamelen. Denk hierbij aan het aantal aansluitingen per container, het plaatsen van extra containers in gebieden met een hoge dichtheid of het opvoeren van de ledigingsfrequentie van bestaande containers. De wagens die de gemeente nu gebruikt zijn te zwaar en te groot als straten smaller ingetekend worden. Dit heeft naar verwachting in de toekomst een prijsopdrijvend effect in de onderhoudskosten van wegen en wagenpark.

Het structurele karakter van thuiswerken zorgt voor een toename in huisvuil. In de afgelopen coronaperiode gaven door thuiswerken een stijging in de gestorte tonnages te zien van 10 tot 15%. Deze extra lasten moeten structureel vanuit een verhoging van de heffing betaald worden. Om slagkracht te behouden op de afvalstoffenheffing is het van belang een egalisatiereserve op te bouwen en te beheersen, waardoor tussentijdse schommelingen worden opgevangen en de heffing niet onnodig onder druk komt te staan. Binnen het cluster Stadsbedrijf vinden activiteiten plaats, deze componenten zouden de egalisatie kunnen vullen.

Op het gebied van personeel is de verwachting dat door het omgekeerd inzamelen meer gekwalificeerd personeel nodig is. Chauffeurs in plaats van beladers bijvoorbeeld. Ook de veiligheidsvereisten van het werk zijn scherper. Denk daarbij bijvoorbeeld aan leeftijdsgrenzen en de normeringen zoals de P90 norm. De wettelijke kaders, analyses en het managen van een goede afvalhuishouding leidt er toe dat ook een beheerder afval en reiniging toegevoegd zou moeten worden aan het personeel.

Een aantal componenten drukt niet (in)direct op de afval-exploitatie en wordt wel meegenomen in de afvalstoffenheffing. Dit zijn straatreiniging en kwijschelding (volledig).

Het feit dat alle kosten van kwijschelding binnen de afvalstoffenheffing gedekt worden, heeft een aandeel in het tarief van circa € 22 per huishouden. Dit is een mooi streven als men naar de solidariteit binnen een stad kijkt. Een beleidsmatige aanpassing in dit kwijscheldingsbeleid, of een toename van het inwonersaantal in deze populatie kan wel consequenties hebben voor de afvalstoffenheffing.

De kosten voor straatreiniging worden op dit moment voor 1/3 door de rioolheffing gedragen en voor 2/3 door de afvalstoffenheffing. Aanpassingen in deze verdeling of beleidsmatige aanpassingen kunnen invloed hebben op de hoogte van beide heffingen.

Algemene conclusie is dat vanwege genoemde ontwikkelingen een daling van de afvalstoffenheffing op korte termijn waarschijnlijk niet aan de orde is. Voor de middellange termijn worden hier wel positieve effecten verwacht op de tarieven, al is het maar dat er minder meerkosten ontstaan.

6.6 Schuldenlast

Voor de financiering van een uitgave heeft de gemeente geld nodig. Het gevaar voor een gemeente is, dat door hoge ambities teveel investeringen met geleend geld worden gedaan. Een hoog investeringsniveau is direct zichtbaar in de groei van de schuld.

Gemeenten kunnen door de hoge kredietstatus zonder problemen financieren. Doordat banken niet fungeren als een natuurlijke rem, kan dit op termijn leiden tot een hoge schuldenlast en hoge financieringslasten. Ook het renterisico voor de gemeente neemt navenant toe.

Schuldenlast in Maassluis

De leningenportefeuille van de gemeente Maassluis heeft ultimo 2020 een stand van € 49,7 miljoen. Om een oordeel te geven over de houdbaarheid van de schuldenlast kan worden gekeken naar het kengetal 'netto schuldquote'. De VNG heeft de volgende normen vastgesteld om een oordeel te geven over de houdbaarheid van de leningschuld. Een laag percentage is gunstig en de VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

Kengetal	Categorie A gezond	Categorie B neutraal	Categorie C risicovol
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%

Eind 2020 bevond de netto schuldquote van Maassluis zich met een percentage van 72,2% in de minst risicovolle risicocategorie.

Meerjarige ontwikkelingen

De huidige investeringsvolumes leiden jaarlijks tot een behoorlijke toename van de schuldenlast. Op dit moment liggen de investeringsvolumes boven de geraamde afschrijvingslast. Dit betekent dat er bij volledige uitvoering van de investeringen een fors bedrag moet worden geleend. In de periode tot en met 2026 gaat het om een te lenen bedrag van € 50,6 miljoen.

Schuldenlast	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal
Afschrijving	5.390	6.418	6.537	7.011	6.988	
Investeringsvolume	30.494	19.375	11.864	9.222	12.000	
Te lenen bedrag	-25.104	-12.957	-5.327	-2.211	-5.012	-50.611

Wat willen we bereiken?

Het doel in Maassluis is om een evenwicht te bereiken tussen een acceptabele schuldpositie (financieel gezonde stad) en investeren in de instandhouding van de bestaande voorzieningen en groei van de stad.

Wat is de aanpak?

Uit de praktijk blijkt dat de geraamde investeringsvolumes niet in de geplande jaren worden gerealiseerd. Dit is af te leiden uit de realisatiepercentages van de afgelopen jaren. (2021: 37%; 2020: 46%; 2019: 42%, 2018: 50%). Dit betekent dat er in de werkelijkheid fors minder geleend wordt, dan op begrotingsbasis wordt geraamd. Daarom wordt begin 2022 een actualisatie van het IP uitgevoerd. Het realisatiegehalte

blijft een grote rol spelen rond de schuldquote. Blijft deze achter, dan worden de risico's ten aanzien van de schuldquote kleiner.

Wat kan er nog aanvullend gebeuren?

Om het sturen op schuldenlast meer gewicht te geven wordt geadviseerd om in de nieuwe raadsperiode de nota activabeleid te actualiseren en aan te vullen met een beheersinstrument voor de schuldenlast. Dit moet zorgen dat de ontwikkeling van de schuldenlast in Maassluis goed in beeld blijft en evenwichtig blijft. Bij het formuleren van dit nieuwe beheersinstrument dient rekening te worden gehouden met de groei van de stad. Naast de noodzakelijke vervangingsinvesteringen moet er ook ruimte zijn om de investeringen ten behoeve van de groei van de stad te kunnen faciliteren.

Om zowel transparant te kunnen rapporteren als goed te kunnen sturen dient de nieuw te gebruiken beheersmaatregel te voldoen aan de volgende eisen:

- Eenvoudig;
- Objectief vast te stellen;
- Fluctueert niet door autonome ontwikkelingen.

Een kengetal wat aan bovenstaande eisen voldoet is 'netto schuld per inwoner'. Door de schuldenlast te relateren aan het aantal inwoners, groeit de maximaal toegestane schuld absoluut ook mee met het aantal inwoners.

Netto schuld per inwoner

Als basis voor het nieuwe beheersinstrument moet een keuze worden gemaakt in het te nemen risico. De volgende opties zijn hierbij mogelijk:

	Netto schuldquote	Max. leningschuld	Max. schuld per inwoner
Laag risico gezonde schuldquote	90%	84.000	€ 2.529
Gemiddeld risico	110%	104.000	€ 3.131
Hoog risico	130%	124.000	€ 3.733

Gevolgen (wat zijn de financiële consequenties?)

De gevolgen van het maximeren van de netto schuld per inwoner is dat er bij het opstellen van het Investeringsplan duidelijke prioriteiten moeten worden gesteld. Afhankelijk van de gemaakte keuze in risicoprofiel, dient het huidige IP met de volgende bedragen worden bijgesteld.

Bijstellen huidige investeringsvolumes	
2022-2026	
Laag risico gezonde schuldquote	-/- 33 miljoen
Gemiddeld risico	-/- 13 miljoen
Hoog risico	0 miljoen

7 Effecten Regeerakkoord

Korte samenvatting regeerakkoord

Ruimtelijk domein/wonen

- Een minister voor VRO die provincies en gemeenten ondersteunt in het bepalen van woningbouwlocaties en prestatieafspraken met hen maakt. Deze heeft een regiefunctie voor het ruimtelijk beleid, zoals het verstedelijkingsbeleid, en de zorg voor een goede ruimtelijke inrichting
- Woningbouwimpuls en Volkshuisvestingsfonds worden voortgezet en gefinancierd door uitname uit het Gemeentefonds. Er komt apart geld i.c. 7,5 mld voor infrastructuur ten behoeve van de ontsluiting van nieuwe woningen.
- Er komt een Nationale Woon- en Bouwagenda met aantallen woningbouw (100.000 per jaar) en randvoorwaarden o.a. op het vlak van circulair bouwen, klimaatbestendige en natuurinclusieve bouw. Tenminste tweederde van de te bouwen woningen moeten betaalbare huur- en koopwoningen zijn tot aan de grens van de NHG.
- Speciale aandacht voor de bouw van woningen voor starters, senioren en middeninkomens en de bouw van tijdelijke woningen (o.a. voor spoedzoekers, arbeidsmigranten, huisvesting van statushouders). Voor starters komt er een nieuwe vorm van premie-A-woningen, zonder dat woningprijzen extra stijgen.
- Verhuurdersheffing wordt afgeschaft. Er komen bindende afspraken met corporaties zodat de investeringscapaciteit die ontstaat, gebruikt wordt voor de bouw van o.a. betaalbare huur, maar ook voor verduurzaming en leefbaarheid e.d.
- Verlagen van de sociale huur voor inwoners met een lager inkomen. Mensen met een hoger inkomen kunnen huren voor een marktconforme prijs. Zittende corporatiehuurders in eengezinswoningen krijgen de kans om de woning te kopen. Huurtoeslag wordt hervormd en vereenvoudigd. Middenhuurwoningen krijgen prijsbescherming. Er komt een meldplicht/verhuurvergunning in het kader van goed verhuurderschap. Kostendelersnorm wordt geschrapt voor inwonende jongvolwassenen tot 27 jaar.
- Wonen en zorg worden stapsgewijs gescheiden, zodat langer thuiswonen nog meer gestimuleerd wordt, o.a. via innovatieve woonvormen en door het voor iedereen betaalbaar te maken langer thuis te blijven wonen met zorg. Inzet ook voor waardig ouder worden, deels door extra woonplekken waar jongeren betaalbaar kunnen samenleven met ouderen.
- Kabinet gaat zich inzetten voor het voorkomen van dakloosheid, vernieuwen van maatschappelijke opvang en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze mensen.
- Er komt een brede domeinoverstijgende wijkaanpak ter bevordering van leefbaarheid en veiligheid. Politie en GGZ gaan intensiever samenwerken door personen met verward gedrag aparte zorg te bieden.

Regeerakkoord Rutte IV – eerste verkenning voor het Gemeentefonds

De zogenaamde startnota is de financiële vertaling van het regeerakkoord. Daarin wordt over het Gemeentefonds, de belangrijkste bron van inkomsten, een aantal opvallende zaken geschreven.

Accres

Met het accres moeten gemeenten gestegen prijzen, lonen en volumeontwikkelingen in het sociaal domein dekken. Afspraak is dat als het Rijk meer gaat uitgeven, gemeenten (en provincies) evenredig meedoen. En andersom ook. Dit wordt 'Trap-op, trap-af' genoemd.

Het valt op dat de reeks voor het Gemeentefonds afloopt in 2026. Gemeenten krijgen minder dan nu. De accessen voor periode tot en met 2025 lopen als gevolg van het regeerakkoord weliswaar op maar voor een structureel sluitende begroting is jaarschijf 2026 juist cruciaal.

Het Centraal Planbureau (CPB) verwacht bovendien dat het Rijk zijn budgetten de komende vier jaar niet kan uitgeven, vooral bij defensie, woningbouw, onderwijs, veiligheid en openbaar bestuur. Bij deze beleidsterreinen spelen specifieke knelpunten een rol, zoals de benodigde tijd voor het vinden en opleiden van geschikt personeel, leveringsproblemen, de doorlooptijd van aanbestedings- en vergunningprocedures, of een combinatie hiervan. Die onderuitputting leidt tot een lager accres van het Gemeentefonds. Hier geldt dus een winstwaarschuwing.

Belangrijke uitgaven uit het regeerakkoord worden buiten het accres gehouden. In de startnota staat hierover: "Verder is er in het coalitieakkoord voor gekozen om de uitvoeringskosten van medeoverheden voor investeringspakketten (klimaat, ontsluiten nieuwbouwwoningen en stikstof) specifiek te verstrekken. In samenhang hiermee is besloten om de middelen voor het Stikstoffonds, het Klimaatfonds, het budget voor ontsluiting van nieuwe woningen in het Mobiliteitsfonds en het Nationaal Groeifonds uit te zonderen van de berekening van het accres."

Dit is een eenzijdige invulling van de accresafspraken: een heleboel uitgaven worden buiten beschouwing gelaten. Terwijl medeoverheden voor vrijwel alle investeringsuitgaven uitvoeringskosten hebben. Daarbij is ook de vraag wat er wordt bedoeld met 'specifiek verstrekken'. In hoeverre bepaald het Rijk wat gemeenten gaan doen en hoe ze dat precies moeten doen. Hierover heeft nog geen overleg met de gemeenten plaatsgevonden.

Woningbouwimpuls en volkshuisvesting

Daarnaast zijn in het coalitieakkoord middelen voor de woningbouwimpuls (10x €100 mln.) en volkshuisvesting (4x €150 mln.) opgenomen. Deze middelen zijn onttrokken aan het accres en worden via een specifieke uitkering uitgekeerd.

Er wordt dus geld uit het gemeentefonds onttrokken en dat wordt onder voorwaarden weer aan gemeenten uitgekeerd. Dit is ook weer zonder overleg met gemeente gebeurd. In Maassluis zijn er nog zeker voor de komende 10 jaar woningbouwontwikkelingen, dus mogelijk kan Maassluis hier middelen verwachten van het Rijk. Het gaat echter deels wel om nieuwe of extra taken, ook voor Maassluis. Het totaalbedrag van € 1,6 miljard (grofweg € 2,9 mln. voor Maassluis) gaat dus af van bestaande taken. Lang niet alle gemeenten zullen geld uit deze fondsen krijgen, dus voor de meeste gemeenten betekent dit per saldo minder geld.

Jeugdzorg

Het regeerakkoord bevat een extra structurele bezuiniging van € 511 miljoen. De besparingen uit de uitspraak van de arbitragecommissie lopen reeds op tot € 1 miljard. Dit betekent per saldo een totale bezuiniging van ca. 30% op het totale jeugdzorgbudget van ca. € 5,5 miljard. Dit gebeurt zonder (financiële) onderbouwing van het effect van de extra bezuiniging op de hulp aan kinderen en de positie

van gemeenten. De coalitie respecteert hiermee de arbitrage-uitspraak niet en neemt de financiële positie van gemeenten niet serieus.

De gemeenten schorten de hervormingsagenda op totdat er een principeafspraken is gemaakt met het nieuwe kabinet. In deze principeafspraken moet het nieuwe kabinet onderschrijven dat de extra bezuiniging in het coalitieakkoord niet ten laste komt van kwetsbare kinderen en dat dit niet wordt afgewenteld op gemeenten. Ook verwachten de gemeenten van het kabinet dat deze de uitspraak van de Commissie van Wijzen respecteert en dus zorgt voor een adequate compensatie van gemeenten voor de feitelijke uitgaven op het gebied van jeugdhulp.

Het kabinet haalt de bezuiniging op de jeugdzorg van structureel een half miljard euro echter niet van tafel. Een motie om die korting te schrappen, is door een kamermeerderheid verworpen. Uiteindelijk moet er een plan komen dat op meer draagvlak kan rekenen dan alleen van de coalitiepartijen in de Tweede Kamer. De meerderheid in de Eerste Kamer heeft inmiddels de bezuiniging afgewezen.

Tijdens de algemene ledenvergadering van de VNG hebben gemeenten (met 99% van de stemmen) uitgesproken dat wanneer het Rijk de komende tijd geen blijk geeft van naleving van de afspraken over de accressen en de normering, er door VNG een strategie wordt uitgewerkt waar arbitrage onderdeel van kan uitmaken.

De Raad van State adviseert het Rijk nog dit voorjaar een transparant en meerjarig budgettair kader voor en mét de gemeente vast te stellen.

Samenvatting

Met een lager accres in 2026, bezuiniging op jeugdzorg, herverdeling gemeentefonds en onzekerheid over de opschalingskorting lijken gemeenten vanaf 2026 weer pas op de plaats te moeten maken. Wanneer bovenstaande zaken in de komende meicirculaire worden meegenomen, moeten gemeenten dit ook opnemen in hun meerjarenbegroting 2023-2036. Het in stand houden van het huidige voorzieningenniveau vormt daarmee de uitdaging voor de komende raadsperiode.

Op bovenstaande onderdelen leiden de huidige financieringssystematiek en de aanvullende maatregelen uit het coalitieakkoord tot een instabiele, complexe en weinig transparante meerjarenbegroting voor de gemeenten. Het is aan het kabinet om gevolg te geven aan de oproep van de VNG en de Raad van State om dit voorjaar een transparant en meerjarig budgettair kader voor en mét gemeenten vast te stellen. Tegelijk moet in Maassluis gewerkt blijven worden aan een situatie waarin er voldoende financiële armsglag blijft bestaan voor de komende raadsperiode.

Postbus 55
3140 AB Maassluis

Koningshoek 93.050
3144 BA Maassluis